

**EVDƏ QAL,
SAĞLAM QAL**

**Xilaskarlıq
missiyasının
başlanğıc nöqtəsi**

Bax 5

**Açıqlandı:
"Karantin
yumsaldılması
məhdudlaşdırılacaq"**

Bax 6

İlham

**"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir**

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 092 (6057) 4 iyun 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

Prezidentə yazırlar: Bu çətin günlərdə Siz daim xalqın yanındasınız!

Bax 8

**Azərbaycana vizasız səyahət
məmnuniyyətlə qarşılandı**

Uzun müddətdir ki, Türkiyə ilə Azərbaycanın dövlət qurumları tərəfindən görülmə işləri artıq tamamlandı və iki ölkə vətəndaşlarının 90 gün müddətinə vizasız gediş-gəlişini təmin edən təbii 3 iyun 2020-ci ildən qüvvəyə mindi.

Bax 5

**DST: Koronavirusa
yoluxmanın yeni
dalğası dağıdıcı olacaq!**

Əgər virusun qarşısını almaq mümkün olmasa, COVID-19 infeksiyasına yoluxma hallarının təkrar artması və onun daha dağıdıcı olması təhlükəsi yaranacaq. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Dünya Səhiyyə Təşkilatının (DST) Avropa regional bürosunun direktoru Hans Klüqe online-bri-finqdə deyib.

Bax 12

**Ermənistan prezidentinin
oğlu ərə getdi**

Bax 7

Ermənistan Prezidenti Armen Sarkisyanın oğlu ərə gedib. Medianews.az Trend-ə istinadən xəbər verir ki, bu barədə Ermənistan KİV-i yazıb. A.Sarkisyanın kiçik oğlu Ayk Sarkisyan Faris adlı sevgilisi ilə evlənib.

**Azərbaycandan bu il Həcc
ziyarəti olmaya bilər**

Bu il Azərbaycandan Həcc ziyarəti baş tutmaya bilər. Bu barədə Trend-ə Qafqaz Mülhəmanları İdarəsindən (QMI) məlumat verilib. Qeyd olunub ki, hələ ki, Həcc ziyarəti ilə bağlı Səudiyyə Ərəbistanından heç bir bildiriş gəlməyib və əgər cavab olmasa, deməli bu il Həcc ziyarəti təşkil edilməyəcək.

Bax 10

**QORXUNC ARAŞDIRMA: "Planetimiz
6-cı kütləvi qırğının kəndərindədir!"**

Dünyada 6-cı kütləvi qırğın gözləniləndən daha sürətli baş verə bilər. Bununla bağlı Meksika Milli Muxtar Universitetinin elm adamları araşdırma aparıb.

Bax 16

**Ermənistanda
referendum ləğv
edilir**

Bax 13

**234 il sonra da
ABŞ dəyişmədi**

Bax 14

**"Neftçi" daha bir
futbolçusu
ilə müqaviləni
uzatdı**

Bax 16

Bölgələrin inkişafı dövlətin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev iyunun 3-də Tərtər və Ağcabədi rayonlarına səfər edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 3-də Tərtər rayonuna səfərə gəlib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı ümummilli lider Heydər Əliyevin Tərtər şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoydu.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 3-də Tərtərdə Dövlət Rəmləri Muzeyinin açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, rayon icra hakimiyyətinin başçısı Müstəqim Məmmədov dövlətimizin başçısına muzeydə nümayiş etdirilən eksponatlar barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, inşasına 2019-cu ilin aprel ayında başlanmış və noyabr ayında başa çatdırılmış muzey binasının ümumi sahəsi 720 kvadratmetrdir. Muzeyin sərgi zalında ümumilikdə 8 bölmə yaradılıb. Burada Azərbaycanın müxtəlif dövrlərə aid xəritələri sərgilənir.

Prezident İlham Əliyev: Bizim tarixi adlarımız burada gerek

öz tarixi adları ilə əks olunsun. Sisyanın əsl adı Qarakilsədir. Sonradan ermənilər buna Sisyan adı veriblər. Ona görə bunu pozun və Qarakilsə yazın.

Müstəqim Məmmədov: Baş üstə.

Prezident İlham Əliyev: İndiki Ermənistan Respublikasının toponimlərinin mütləq əksəriyyəti Azərbaycan mənşəlidir. Onlar müxtəlif vaxt-

larda bu toponimləri dəyişdiriblər.

X X X

Muzeydə xanlıqlar dövrünün xəritəsi, orta əsrlərə aid döyüşçüləri əks etdirən manekenlər, orta əsrlərdə xanlıqların istifadə etdiyi bayraqlar, XIX əsr Azərbaycan şəhərlərinin gerbləri, qədim metal sikkələr, kağız pullar, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti, Azərbaycan SSR və müstəqillik dövrlərində qəbul edilmiş konstitusiyalar, gerblər, bayraqlar, Silahlı Qüvvələrin geyim formaları, ümummilli lider Heydər Əliyevin andıçmə mərasimində dair fotosəkillər, dövlət rəmləri haqqında kəlamları nümayiş etdirilir. Burada, həmçinin tarixi fotosəkillər, poçt markaları, orden və medallar sərgilənir. Dövlət Rəmləri Muzeyinin yerləşdiyi ərazidə hündürlüyü 72 metr olan dövlət bayrağı ucaldılıb, ətrafındakı fəvvarə kompleksi yenidən qurulub.

X X X

Xatırladaq ki, xalqımızın qədim tarixinin öyrənilməsində, gənclərdə vətənpərvərlik ruhunun formalaşmasında və inkişafında muzeylərin mühüm əhəmiyyəti var. Onların sırasında mədəni dəyərləri və milli rəmləri əks etdirən dövlət at-

baxımdan Tərtər rayonunda yaradılan Dövlət Rəmləri Muzeyi də eksponatlarla zəngindir.

İyunun 3-də Tərtər rayonunda Buruc-Gülabatlı-Xoruzlu-Kəbirli-Bayandurlu-Qaradağlı avtomobil yolu yenidənqurmadan sonra istifadəyə verilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev yolun açılışında iştirak edib. Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına yolun texniki göstəriciləri barədə məlumat verdi. Bildirildi ki, 6 min 800 nəfər əhalinin yaşadığı 6 yaşayış məntəqəsini birləşdirən yolun uzunluğu 21,5 kilometrdir. Dördüncü texniki dərəcəli yolun hərəkət hissəsinin eni 6 metr, hərəkət zolaqlarının sayı 2-dir. Yolboyu avtobus dayanacaqları, suötürücü borular, yol nişanları və göstərici lövhələr quraşdırılıb, cizgi xətləri çəkilib.

Prezident İlham Əliyevə Tərtərdə icra olunan digər yol layihələri barədə məlumat verildi. Qeyd edildi ki, dövlətimizin başçısının müvafiq tapşırıqlarına və sərəncamlarına uyğun olaraq bu gün Tərtər rayonunda avtomobil yolla-

ributlarının bir arada ictimaiyyətə təqdim olunmasında son vaxtlar bölgələrdə rəmlər muzeylərinin yaradılması ölkəmizin mədəni həyatı üçün çox mühüm yenilikdir. Belə muzeylərin yaradılması ideyası Prezident İlham Əliyevə məxsusdur. Çünki dövlətimizin başçısı bu ideyanı reallaşdırmaqla dövlət atributlarının tariximizdəki əhəmiyyətinə diqqət çəkib. Dövlət Rəmləri Muzeylərinin əhəmiyyətini artıran və onları dünyada mövcud olan muzeylərdən fərqləndirən əsas cəhət də buradakı eksponatların Azərbaycanın dövlətçilik tarixini tam əhatə etməsidir. Müxtəlif dövrlərə aid dövlətlərin bayraqları, sikkələr, tarixi keçmişə dair bir çox materiallar bu muzeylərin qiymətli eksponatları sırasına daxildir. Bu

rının 81 faizi tam asfalt-betonla örtülüb. Qalan 17 kilometr kənd yollarının yenidən qurulması yaxın zamanlarda başa çatdırılacaq.

X X X

Qeyd edək ki, ölkəmizdə yol-nəqliyyat kompleksinin yenidən qurulması işi uğurla davam etdirilir. Əgər, əvvəllər ən müasir standartlara uyğun beynəlxalq və respublika əhəmiyyətli magistral yolların salınması diqqət mərkəzində idisə, indi yerli əhəmiyyətli yolların inşasına xüsusi diqqət yetirilir. Dövlətimizin başçısının tapşırıqlarına müvafiq olaraq ölkəmizin demək olar ki, bütün yaşayış məntəqələrində mövcud avtomobil yolları əsaslı təmir edilir və ya yenidən qurulur.

Ardı Səh. 3

Bölgələrin inkişafı dövlətin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev iyunun 3-də Tərtər və Ağcabədi rayonlarına səfər edib

Əvvəli-Səh-2

Şəhər və rayon mərkəzlərini qəsəbə və kəndlərlə birləşdirən yollar, eləcə də qəsəbə və kəndlərin daxili yolları yenilənir. Cəbhəyanı yaşayış məntəqələrinin sosial problemlərinin həlli istiqamətində dövlətimizin başçısının tapşırıq və sərəncamları ilə həyata keçirilən müxtəlif infrastruktur layihələri çərçivəsində yolların tikintisi və təmirinə xüsusi diqqət yetirilir. Məhz bunun nəticəsidir ki, təmas xəttində yerləşən yaşayış məntəqələrinə gedən yolların əsaslı şəkildə yenidən qurulması davam etdirilir. Tərtər rayonunda da bu istiqamətdə genişmiqyaslı işlər görülür.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 3-də Tərtər Olimpiya İdman Kompleksinin açılışında iştirak edib. Dövlətimizin başçısı kompleksdə yaradılan şəraitlə tanış olub.

Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, dörd hektar ərazidə inşa edilən Olimpiya İdman Komp-

leksinin ümumi sahəsi 10 min 773 kvadratmetr, açıq idman meydançalarının sahəsi isə 8558 kvadratmetrdir. Qurğuda müxtəlif idman növləri üzrə məşqlərin və yarışların keçirilməsi üçün nəzərdə tutulan universal zal, üzgüçülük hovuzu, sauna, güləş, boks, basketbol və trenajor zalları, tennis kortu inşa edilib. Burada, həmçinin mehmanxana, konfrans zalı, restoran, qış və yay kafeləri, mətbəx, həkim otaqları, inzibati kabinetlər, digər texniki və köməkçi otaqlar da yaradılıb. Fiziki imkanları məhdud olan tamaşaçıların və idmançıların kompleksdən tam və təhlükəsiz istifadə etmələri üçün zəruri şərait yaradılıb. Kompleksin ərazisində 1043 tamaşaçı yerlik tribunası olan stadion, mini futbol, voleybol və basketbol meydançaları, transformator, qazanxana, nasosxana, hər biri 400 kubmetrlik içməli və yanğın su anbarları, avtodayanaacaq, nəzarət buraxılış məntəqəsi də inşa edilib.

Qeyd edək ki, bu kompleksin tikintisi Prezident İlham Əliyevin Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı"na əsasən aparılıb.

Tərtər şəhərində Olimpiya İdman Kompleksinin inşa edilməsi cəbhə bölgəsində yaşayan gənclərin sağlam həyat tərzini sürmələrində, onların idmanla sərbəst məşğul olmalarında mühüm rol oynayacaq. Komplekslə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev rayonun bir qrup idmançısı ilə görüşdü. Dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi. Sonra boks üzrə Əməkdar məşqçi Faiq Məmmədov yaradılan gözəl şəraitə görə dövlət başçısına tərtərilərin minnətdarlığını çatdırdı.

İyunun 3-də 110/35/6 kilovoltluq "Tərtər" elektrik yarımstansiyası yenidənqurmada sonra istifadəyə verilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib. "Azərişiq" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin sədri

luq "Gəncə" yarımstansiyası arasında dairəvi elektrik təchizat xəminə qoşulub. Bundan başqa, həmin yarımstansiya Tərtər və Bərdə rayonlarında, habelə Naftalan şəhərində yerləşən 110 kilovoltluq yarımstansiyalararası 35 kilovoltluq dairəvi elektrik təchizatı xəminin etibarlılığını və təhlükəsizliyini təmin etməklə, regionda olan bütün istehlakçıların, xüsusən də əhəlinin enerji təchizatının dayanıqlılığını daha da artıracaq.

Yarımstansiya beynəlxalq standartlara cavab verən müasir tipli elektrik avadanlıqları, elektron tipli rele mühafizəsi və avtomatika sistemləri ilə təchiz edilib, məsafədən idarə olunan SKADA dispetçer sistemində qoşulub. Burada növbətçi heyət üçün lazımi iş şəraiti yaradılıb, müvafiq xidmət otaqları, o cümlədən mühafizə, texniki xidmət və idarəetmə otaqları inşa edilib. Prezident İlham Əliyev yarımstansiyanı işə saldı.

X X X

Qeyd edək ki, Prezident İlham

Vüqar Əhmədov dövlətimizin başçısına elektrik yarımstansiyasının fəaliyyəti barədə məlumat verdi.

Diqqətə çatdırıldı ki, bu yarımstansiya istehlakçıların elektrik təchizatının yaxşılaşdırılması məqsədilə əsaslı şəkildə yenidən qurulub. Bu qurğu vasitəsilə Tərtər şəhərində olan sosial-iqtisadi təyinatlı obyektlərin, həmçinin bütün ətraf kənd və qəsəbələrin, cəbhəyanı hərbi hissələrin, meliorasiya və suvarma sistemlərinin fasiləsiz və dayanıqlı elektrik enerjisi təchizatı təmin olunacaq. Yarımstansiyanın istismara verilməsi ilə 17 min 103-ü əhali, 1290-ı qeyri-əhali olmaqla, ümumilikdə, 18 min 393 abonentin elektrik enerjisinin təchizatı daha da yaxşılaşdırılacaq.

Yarımstansiya 110 kilovoltluq Naftalan və 110 kilovoltluq Bərdə hava xətləri vasitəsilə əlaqələndirilməklə, "Azərbaycan" İstilik Elektrik Stansiyası və 330 kilovolt-

Əliyevin rəhbərliyi ilə son illərdə ölkəmizdə elektroenergetika sahəsində mühüm işlər görüldü, mövcud çatışmazlıqların aradan qaldırılması, yeni yarımstansiyaların tikintisi diqqət mərkəzində saxlanılıb. Bu sırada Tərtər rayonunda energetika sisteminin yenidən qurulması, əhəlinin fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təchiz olunması prioritet məsələlərdən olub. Bu ərazidə son illərdə aparılan geniş tikinti, yenidənqurma və bərpa işləri nəticəsində rayonun kəndlərinin və ətraf ərazilərin elektrik təchizatının yaxşılaşdırılması, həmçinin kənd təsərrüfatlı obyektlərinin artan elektrik tələbatının qarşılanması üçün geniş imkanlar yaranıb. Bu illərdə rayonda xeyli elektrik hava xətləri çəkilib, kəndlərin elektrik şəbəkəsi özünüdaşıyan izolyasiyalı naqillərlə əvəzlənib və hazırda bu işlər digər kəndlərdə davam etdirilir.

Ardı Səh. 4

Bölgələrin inkişafı dövlətin diqqət mərkəzindədir

Prezident İlham Əliyev iyunun 3-də Tərtər və Ağcabədi rayonlarına səfər edib

Toxucular bir neçə ay ərzində "Azərxaç"ın burada təşkil olunmuş hazırlıq-tədris kurslarında iştirak edib, xalçaçılıq üzrə bacarıq və vərdişlərini təkmilləşdiriblər. Tədris-hazırlıq kursu filial fəaliyyətə başladıqdan sonra da öz işini davam etdirəcək. Bu kursun məzunları "Azərxaç" ASC-nin tədris sertifikatı ilə təmin olunacaq. Cəmiyyətin digər filiallarında olduğu kimi, Tərtər filialı da işçilərin daşınması üçün avtobusla təmin edilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev iyunun 3-də Ağdam rayonu ərazisində yerləşən "N" saylı hərbi hissədə olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov və Müdafiə nazirinin birinci müavini - Silahlı Qüvvələrin Baş Qərargah rəisi, general-polkovnik Nəcməddin Sadıkov dövlətimizin başçısı, Ali Baş Komandan İlham Əliyevə raport verdilər. Prezident İlham Əliyev hərbi hissədəki şəraitlə tanış oldu.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 3-də Ağcabədi rayonunda səfərdə olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı ümummilli lider Heydər Əliyevin Ağcabədi şəhərinin mərkəzində ucaldılmış abidəsini ziyarət edərək önünə gül dəstəsi qoydu. Azərbaycan Respubli-

barədə məlumat verdi.

Bildirildi ki, burada müxtəlif ölçülü 43 dəzgahda Azərbaycan xalçaları toxunacaq və əsas üstünlük orijinal Qarabağ xalça çeşnilərinə veriləcəkdir. Bu çeşnilər dünya muzeylərində, şəxsi kolleksiyalarda mühafizə olunan, həmçinin respublikamızın ayrı-ayrı bölgələrindən toplanılan qədim və orijinal xalçalar əsasında "Azərxaç"ın rəssamları tərəfindən hazırlanıb.

Diqqətə çatdırıldı ki, bina toxuculuq emalatxanası, konfrans zalı, tibb otağı, anbar, yeməcxana, xalça və xalça məmulatlarının sərgilənməsi və satışı üçün xalça-satış salonu və sair bölmələrdən ibarətdir. Emalatxana zəruri xammal və ləvazimatlarla təmin edilib. Filialda 150 nəfər toxucunun və 14 nəfər inzibati-təsərrüfat işçisinin çalışması nəzərdə tutulub və hazırda 85 nəfər, o cümlədən 71 nəfər toxucu və 14 nəfər inzibati-təsərrüfat işçisi işlə təmin edilib.

kasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 3-də Ağcabədi rayonunun Hindarx qəsəbəsində fermer Nizami Hüseynovun əkin sahəsində taxıl biçinə başlanması mərasimində iştirak edib.

İyunun 3-də Ağcabədi rayonunda dənli bitki toxumlarının emalı zavodu istifadəyə verilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib. Kənd Təsərrüfatı naziri İnam Kərimov dövlətimizin başçısına müəssisə barədə məlumat verdi.

Əvvəli-Səh-3

Bununla da mövcud elektrik şəbəkəsinin qoyuluş gücü artıb, texniki itkilər kəskin şəkildə azalıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyunun 3-də "Azərxaç" Açıq

Səhmdar Cəmiyyətinin Tərtər filialının açılışında iştirak edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı filialın açılışını bildiren rəmzi lenti kəsdi. "Azərxaç" ASC-nin İdarə Heyətinin sədri Vidadi Muradov dövlətimizin başçısına müəssisədə yaradılan şərait

Xilaskarlıq missiyasının başlanğıc nöqtəsi

1993-cü il 4 iyun hadisələrindən 27 il ötür

1993-cü il 4 iyun hadisələrinin 27-ci ili tamam olur. “4 iyun hadisələri” illər keçdikcə, yenə də müzakirə obyektidir. Çünki bir əsrdə iki dəfə istiqalatiyyətə qovuşmuş Azərbaycanın müstəqillik taleyi çətinliklərlə dolu olub. 1918-ci ildə yaradılan ADR-in varlığına bolşevik Rusiyanın işğalı son qoydusa, 1991-ci ildə ikinci dəfə azadlığına qovuşmuş ölkəmizi həm xaricdən, həm də daxildən təhlükə öz ağuşuna almışdı. Bu, azmış kimi, Dağlıq Qarabağda SSRİ rəhbərliyinin təhriki ilə yaradılan münafiqə Azərbaycan xalqını növbəti bir sınaqla üz-üzə qoymuşdu. Az keçmədi ki, bu problemlərin sırasına daha biri əlavə olundu: hakimiyyət böhranı...1992-ci ilin mayında hakimiyyətə yiyələnmiş AXC-Müsavat cütlüyünün səriştəsizliyi addımbaşı öz bəlalı nəticəsini büruzə verirdi.

Məhz bunun sayəsində ictimai həyatın bütün sahələrində kaos, hərc-mərclik baş alıb gedirdi. Gənc respublikada hakimiyyətə yiyələnmək üçün ayrı-ayrı şəxslər və qruplar arasında qızgın mübarizə gedirdi. Məntiqsiz, bir-birini təkzib edən fərmanlar, özbaşınalıqlar hakimiyyətdə olanların ölkəni idarə edə bilməyəcəyini göstərirdi. Problemlər getdikcə artırdı.

Siyavuş Novruzov: “Həmin hadisələr hakimiyyətdə olan AXC-Müsavat cütlüyünün iflası idi”

YAP icra katibinin müavini, Milli Məclisin komitə sədri Siyavuş Novruzov o günləri heç vaxt unutmayacağını deyir: “4 iyun hadisələrinin iştirakçısı olan birisi kimi, qeyd edə bilərəm ki, həmin hadisələr hakimiyyətdə olan AXC-Müsavat cütlüyünün iflası idi. Bəzən hadisələri cəmiyyətə başqa ad altında təqdim edirlər. Amma belə deyil. Səriştəsizlik, idarəetmənin bilinməməsi nəticəsində ölkə kaos vəziyyətinə gətirilmişdi. Bir tərəfdən ərazilərimizin işğal olunması, digər tərəfdən isə hər bir siyasi partiyanın (Yeni Azərbaycan Partiyası xaric olmaqla - S.N.) özünün silahlı dəstəsinin olması, ayrı-ayrı şəxslərin ordunun müxtəlif qruplarına rəhbərlik etməsi, nizamı ordunun olmaması, dövlət idarəçiliyində səriştəsi olmayan insanların rəhbərliyə gətirilməsi, o cümlədən yerli icra hakimiyyətlərində fəaliyyət göstərməsi hər şeyin bərbad hala düşdüyünü göstərirdi. Kim meydanda daha çox qışqırmışdysa, onu hansısa rayona icra başçısı qoymuşdular. O baxımdan da idarəçilikdən xəbərləri yox idi.

Ölkədə bir kaos hökm sürürdü. Həmin vaxt bu kaostan istifadə edən qüvvələr Surət Hüseynovun rəhbərliyi ilə Gəncədə qiyam qaldırdılar. Halbuki, həmin şəxsə o vaxtkı rəhbərlik tərəfindən “Milli Qəhrəman” adı verilmişdi. Surət Hüseynov isə qoşunları Qarabağ istiqamətinə deyil, Bakı istiqamətinə göndərmişdi. Ardıcıl olaraq o vaxtlar rayonların icra başçıları bir-bir güllələnirdi,

ya da onların yerinə özlərinə yaxın olanı, əksəriyyəti də kriminal aləmə bağlı olanları təyin edirdilər. Gəncə kimi şəhərdə qiyam baş verdi və icra başçısı qətlə yetirildi. Bu səpkidə proseslər davam etməkdə idi. Bir tərəfdən də cənub zonasında Əlikram Hümətov qondarma “Talış Muğan Respublikası” adlı separatçı qurum yaradırdı. Bununla da, Azərbaycan parçalanmağa doğru gedirdi. Heydər Əliyev hakimiyyətə gəlməsəydi, Azərbaycan bu gün 100 illiyini qeyd etdiyimiz Cümhuriyyətimizin taleyini yaşayacaqdı. Belə bir anda ümummilli lider Heydər Əliyevə müraciət olundu. Ulu öndərə müraciət olunmaqla həm özlərini, həm də Azərbaycanı xilas etdilər”.

Xalqın xilaskar LİDERİ

1993-cü il iyunun 15-də Ümummilli Lider Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçildi. Məhz Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev müasir Azərbaycan dövlətinin varlığını qorudu. Xalqın xilaskarına çevrilən Heydər Əliyev Azərbaycan qarşısında tarixi bir missiyaya imza atdı. Millətinin bir əsrdə qurduğu ikinci müstəqil dövlətini yaşadan Ümummilli Lider Heydər Əliyevin yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdışı ilə problemlər mənğəsinə qırılan Azərbaycan qısa bir zamanda regionun liderinə çevrildi. Bu mənada, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin xalqımızın xilasında, dövlətimizin müstəqilliyinin möhkəmlənməsində diplomatik təcrübəsindən, bilik və bacarığından yetərincə yararlanması Onun tarixi şəxsiyyətlər sırasında ən uca zirvədə dayanan fenomenal şəxsiyyət olduğunu deməyə əsas verir. 1993-cü ilin yayında Azərbaycanın olduqca çətin və gərgin günlərində daxili çəkişmələr, erməni təcavüzü, o cümlədən, digər separatçı qüvvələrin fəallaşması dövləti eyni anda yaxaladığı bir zamanda vəziyyətdən çıxış yolu tapmaq üçün dahi olmaq lazım idi. Sonralar Ulu Öndər bu məsələ ilə bağlı bildirirdi: “1993-cü ilin iyun ayında Azərbaycanda böyük dövlət böhranı yaranmışdı. Azərbaycan dağılmağa başladı, o vaxtkı

iqtidar ölkəni idarə edə bilmədi. Gəncədə toqquşma baş verdi, qan töküldü. Gəncədə başlayan hərəkət Azərbaycanın ərazisinin, demək olar ki, yarısından çoxunda hakimiyyəti öz əlinə aldı. Vaxtilə məni təqib edən, Naxçıvanda məni devirmək, məni Azərbaycandan sıxışdırıb çıxarmaq istəyən o vaxtkı iqtidar belə bir zamanda ələcsiz qaldı və mənə müraciət etdi. Ancaq ondan əvvəl mənə müraciət edənlər bizim partiyanın üzvləri, Azərbaycanın müxtəlif təbəqələrinin nümayəndələri, ziyalıları oldu. Onlar məni yenidən Bakıya dəvət etdilər”.

Ulu Öndər Heydər Əliyev dövlətin xilaskarı olmaqla yanaşı, həm də millətinin taleyinin xilaskarıdır. Ulu Öndərin uzaqgörən siyasəti nəticəsində Azərbaycan bu gün öz inkişafının ən sürətli dövrünü yaşayır. Vətən-

daş cəmiyyəti institutlarının hələ formalaşmadığı, üstəlik, xarici işğala məruz qalan ölkəni yalnız və yalnız Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev xilas edə bilirdi və etdi də. Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyev düşüncəsinin bəhrəsi olan müstəqil Azərbaycan dövlətinin inkişafı millət-dövlət tandeminin üzərində qurulduğu üçün sarsılmazdır. Məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi varisi Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin apardığı düzgün siyasət ölkəmizi bütün sahələrdə uğurdan-uğura daşıyır. Əsaslı Ulu Öndər tərəfindən qoyulan və bu gün Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilən siyasi kurs ölkədə vətəndaş cəmiyyətinin inkişafına yol açır.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Azərbaycana vizasız səyahət məmnuniyyətlə qarşılandı

Uzun müddətdir ki, Türkiyə ilə Azərbaycanın dövlət qurumları tərəfindən görülən işlər artıq tamamlandı və iki ölkə vətəndaşlarının 90 gün müddətinə vizasız gediş-gəlişini təmin edən təbiiq 3 iyun 2020-ci ildən qüvvəyə mindi. İki ölkə arasındakı qarşılıqlı gediş-gəlişin təbiiq olunması Türkiyədə böyük məmnuniyyətlə qarşılandı. Təbiiqin iki ölkə arasında turizm və ticari səfərləri artıracağı və iqtisadi əlaqələrin daha sürətlə artacağı düşünülür.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ilə Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın yaxın dostluğunun və bu Sazişdə son dərəcə təsirli olan qardaşlıq əlaqələrinin ediləcəyi vurğulandı.

Putindən şok: Bu hallarda nüvə zərbəsi endiriləcək

Rusiya Prezidenti Vladimir Putin nüvə silahının tətbiqiylə bağlı şərtləri genişləndirən sənəd imzalayıb. Bu barədə məlumatı Rusiya mətbuatı yayıb. Əgər 2014-cü ildə qəbul edilmiş hərbi doktrində Rusiyanın nüvə silahından yalnız nüvə zərbəsi endiriləcəyi, eləcə də dövlət mövcudluğuna təhdid yaranacağı halda istifadəsinə icazə verildisə, yeni sənəd “cavab zərbəsi” prinsipini de-fakto dəfn edib. Yeni sənədə əsasən, Rusiya nüvə silahından düşmənin kritik vacib dövlət və ya hərbi obyektlərə hərəkətə keçəcəyi zaman istifadə edə bilər. Həmçinin əvvəllər nüvə silahının yalnız düşmənin istifadə edəcəyi halda tətbiqi şərti doktrində yer alırdısa, indi bunun üçün ballistik raketin Rusiya istiqamətində buraxılmağa hazırlanması barədə etibarlı informasiya kifayət edəcək. Rusiyanın öz müttəfiqlərinə edilən hücumu cavab olaraq nüvə zərbəsi endirə biləcəyi də doktrində vurğulanıb. Rusiyanın nüvə raketlərini təkcə nüvə dövlətlərinə yox, həm də nüvə silahı olmayan, Rusiyanı düşmən kimi gören və ya Rusiyaya qarşı müqavimət aparan bloklara üzv olan ölkələrə tuşlaya biləcəyi də artıq yeni sənədlə təsdiqlənib. Sənəddə nüvə silahının yalnız prezidentin əmri əsasında tətbiq edilməsinin mümkün olduğu qeyd edilib.

“Daily News Hungary” internet portalında Azərbaycan səfirinin müsahibəsi dərc edilib

Macarıstanın nüfuzlu “Daily News Hungary” internet portalında Azərbaycanın bu ölkədəki səfiri Vilayət Quliyevin Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranmasının 102-ci ildönümü mövzusunda müsahibəsi dərc olunub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, müsahibədə 1918-ci il mayın 28-də Şərqdə ilk parlament üsul-idarə tipli demokratik respublikanın elan edilməsi barədə yazılıb. Bütün Yaxın və Orta Şərqdə, İslam dünyasında ilk dəfə parlament tipli demokratik dövlət qurulub. Çar Rusiyasının süqutu nəticəsində qurulan milli dövlətimiz iki ildən sonra bolşevik Rusiyası tərəfindən işğal

olunub. Yalnız aradan 70 il keçəndən sonra, 1991-ci ildə Azərbaycan dövlət müstəqilliyini bərpa edib. İndiki Azərbaycan Respublikası 1918-1920-ci illərdə mövcud olmuş Azərbaycan Demokratik Respublikasının varisidir.

İki il tarix üçün böyük vaxt deyil. Amma iki ildə ADR-in böyük nailiyyətləri olub. Paris Sülh konfransında de-fakto tanınıb. Milli bayrağımızı, gerbimizi yaradıb. Bu bayrağın bütün Azərbaycan ərazisi üzərində dalğalanmasını təmin edib. 30 min nəfərlik döyüş qabiliyyətli milli ordu qurub, Bakıda ilk universiteti açıb, azərbaycanlı gəncləri ali təhsil almaq üçün Avropa ölkələrinə göndərüb, Azərbaycan dilini dövlət dili elan edib. Ölkə ərazisində yaşayan bütün xalqların hüquq və azadlıqlarına hörmətlə yanaşıb. Bütün Şərqdə ilk dəfə qadınlara seçmək və seçilmək hüququ verib. Ən başlıcası

isə insanlarda milli dövlətçilik duyğusu formalaşdırıb. Dünyaya Azərbaycan adlı ölkənin və onun milli dövlətinin olması həqiqətini çatdırıb. Sonralar bolşeviklər tərəfindən dəfələrlə kobud şəkildə dəyişdirilməsinə baxmayaraq bu dövlətin sərhədlərini müəyyən edib. Əgər 1918-1920-ci illərdəki Azərbaycan Respublikası və onun beynəlxalq miqyasda əzmkarlıqla mübarizə aparan siyasi liderləri olmasaydı, Azərbaycanı işğal edib qırmızı imperiyanın tərkibinə qatan bolşeviklər burada milli dövlət qurulmasına imkan verməyəcəkdilər.

Müsahibədə Azərbaycanla Macarıstan arasındakı münasibətlərdən də danışan V.Quliyev qeyd edib ki, iki ölkə arasında dostluq əlaqələri daim inkişaf etməkdədir. 2014-cü ildə iki ölkə arasında strateji əməkdaşlıq sazişi imzalanıb. Bakı ilə Budapeşt arasında birbaşa hava reysi fəaliyyət göstərir. İq-

da qarşılıqlı əməkdaşlığımızın genişlənməsinə təminat verən bir amildir.

V.Quliyev bildirib ki, koronavirus səbəbindən yaranmış şəraitə görə bilki milli bayramımızda səfirlik hər il olduğu kimi, çoxsaylı qonaqların - diplomatik korpusun, macar dostların iştirakı ilə böyük qəbul keçirə bilməyib. Regionlara getmək də müəyyən çətinliklə bağlıdır. Ona görə də, Azərbaycan diplomatlarının fəaliyyəti daha çox virtual sahəyə keçirilib. Bu ilin əvvəlindən Budapeştdə fəaliyyət göstərən Azərbaycan Evi, eləcə də Macarıstanın demək olar ki, bütün universitet şəhərlərində mövcud olan tələbə cəmiyyətlərimiz vasitəsilə ölkəmizi tanımaq, təbliğ etmək, habelə Azərbaycan xalqının milli bayramını qeyd etmək istiqamətində müəyyən işlər görülür.

Açıqlandı: “Karantin yumşaldılması məhdudlaşdırılacaq”

Son günlər koronavirusla bağlı yoluxmanın artması müşahidə olunur. AZƏRTAC xəbər verir ki, bunu Nazirlər Kabinetinin Mətbuat Xidmətinin rəhbəri İbrahim Məmmədov Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargahın bu gün keçirilən brifinqində deyib.

Onun sözlərinə görə, yoluxma ilə sağalma arasında fərq böyükdür. Bu yeni bir situasiya yaradıb. Əsas səbəb karantin qaydalarına əməl etməmələridir. Bu bərə-

də Koronavirusinfo.az saytına vətəndaşlar tərəfindən şəkillər göndərilir:

“Buna görə də karantin qaydalarının yumşaldılmasının dayandırılması və karantin qaydalarının yenidən sərtləşdirilməsi məsələsi müzakirə edilir. Aidiyyəti qurumlar qərargaha müraciət ediblər.

Cümə günü axşamdan bazar ertəsinə qədər hərəkətin tam məhdudlaşdırılması, iş rejimləri məhdudlaşdırıla bilər. Mağazalar da bağlana bilər. Bununla bağlı sabah Baş nazirin çıxışı olacaq və bundan sonra təfərrüatlar barədə məlumat verəcək”.

Karantin rejimi qaydalarını pozanlara qarşı hamı səfərbər olmalıdır

Bu gün müasir dünyanın COVID-19 pandemiyası ilə var gücü ilə mübarizə apardığı çətin sınaq dövründə Azərbaycan koronavirusla mübarizədə müsbət mənada fərqlənməyi bacardı, özünün gücü hesabına gözəgörünməz “düşmənin” öhdəsindən gəlməyə qadir olduğunu nümayiş etdirdi.

Bunu AZƏRTAC-a açıqlamasında Milli Məclisin deputatı Nəqif Həmzəyev bildirib.

O qeyd edib ki, Prezident İlham Əliyevin qabaqlayıcı və düşünülmüş siyasəti sayəsində Azərbaycan koronavirusun ağır zərbələrindən yayınmağa müvəffəq oldu. Koronavirus pandemiyasının sərhədləri aşıb keçdiyi ilk gündən insanların sağlamlığı, onların sosial müdafiəsinin təmin edilməsi Azərbaycan dövləti üçün prioritet məsələyə çevrildi.

Dövlətimizin başçısının uzaqgörənliyi və vaxtında verilmiş qərarları nəticəsində respublikada pandemiya ilə mübarizə tədbirləri tam nəzarətə götürüldü. İlk gündən atılan addımlar davamlılığı ilə diqqət çəkdi. Ardınca da karantin rejimində müəyyən yumşaldılmalar

həyata keçirildi. Lakin bu, heç bir haldan rahatlıq və virusdan tam azad olmaq kimi qəbul edilməməlidir. COVID-19-un necə təhlükəli olduğunu unutmadan, bu infeksiyaya qarşı hamı birlikdə sona qədər mübarizə aparmağı özünə borc bilməlidir.

Deputat dünya təcrübəsinə is-

tinad edərək, koronavirusun yenidən özünü büruzə verən pandemiya olduğunu bir daha xatırladaraq deyib ki, əgər mövcud qaydalara riayət olunmazsa prosesin ikinci dalğası başlaya bilər. Karantin rejimindəki məhdudiyyətlərin bəzisinin aradan qaldırılması, yumşaldıcı tədbirlər o demək deyil ki, vətəndaşlar əvvəlki həyat tərzlərinə geri dönməlidirlər. Xüsusi karantin rejimi yumşaldıldıqdan və sərt qadagılar aradan qaldırıldıqdan sonra yeni yoluxma hallarının sayında artım müşahidə olunması təəssüf hissi doğurur.

Koronavirus pandemiyasına qarşı mübarizədə qaydalara düzgün əməl olunması günümüzün ən vacib tələblərdən olmalıdır. Vətəndaşlar sosial məsuliyyət hissini ar-

tırmalı, özlərini qorumaqla yanaşı, ətrafdakıların da qayğısına qalmalıdır. Xüsusi ilə, fəaliyyətinə icazə verilən işə obyektlərinin rəhbər şəxsləri karantin rejimi qaydalarına riayət edilməsinə birbaşa diqqət yetirməli, bu sahədə məsuliyyət hissini artırmalıdırlar. İctimai nəzarət və ictimai qınaq ön plana çəkilməli, xəstəliklə mübarizə tədbirlərinə, karantin rejimi qaydalarını pozanlara qarşı hamı səfərbər olmalıdır. Koronavirus infeksiyasından qorunmanın vacibliyi günümüzün əsas mövzusu olmalı, bu sahədə maarifləndirmə işləri gücləndirilməlidir. Təbii ki, qaydalara riayət edilməmə, karantin rejimi yenidən sərtləşdirilə, müvafiq məhdudiyyətlər yenidən tətbiq oluna bilər.

Ermənistan prezidentinin oğlu ərə getdi

Ermənistan Prezidenti Armen Sarkisyanın oğlu ərə gedib. Medianews.az Trend-ə istinadən xəbər verir ki, bu barədə Ermənistan KİV-i yazıb. A.Sarkisyanın kiçik oğlu Ayk Sarkisyan Fəris adlı sevgilisi ilə evlənib. Toyda bir sıra yüksək vəzifəli şəxslər, eləcə də Böyük Britaniya şahzadəsi iştirak edib.

AXCP-nin daha bir saxtakarlığı üzə çıxdı

Dünən Nəsimi Rayon Məhkəməsində Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının (AXCP) Nəzarət-Təftiş Komissiyasının keçmiş sədri Aydın Əliyevin partiya sədri Əli Kərimliyə qarşı iddiası üzrə növbəti məhkəmə prosesi keçirilib. SİA-nın verdiyi məlumata görə, hakim Rəşid Səmədovun sədrliyi ilə baş tutan prosesdə Əli Kərimlinin müdafiə tərəfindən bu dəfə də heç kəs iştirak etməyib.

İddiaçı Aydın Əliyev iddiası üzrə analoji hadisələrin olduğunu hakimin diqqətinə çatdırıb. O bildirib ki, Əli Kərimlinin tapşırığı ilə nizamnaməyə zidd olaraq istənilən adamı partiyadan kənarlaşdırırlar. Aydın Əliyev NTK sədri olduğu müddətdə partiyanın qanuni maliyyəsinin olmadığını, əldə edilən vəsaitlərin gizli şəkildə, Əli Kərimli tərəfindən aparıldığını bildirdi. Qeyd edək ki, daha öncəki məhkəmə prosesində qaldırılan vəsadət məhkəmə prosesi zamanı açıqlanıb. Belə ki öncəki məhkəmə prosesində iddiaçı tərəf AXCP-nin Aydın Əliyevi haqsız və qanunsuz olaraq kənarlaşdırıldığını bildirmişdir.

Dünən keçirilən məhkəmə prosesində vəsadət təmin edilib və Azərbaycan Respublikası Dövlət Sərhəd Xidməti, Sərhəd Nəzarətinə ünvanlanmış sorğunun nəticəsinə görə, protokola imza atan şəxslərin arasında olan Hüseynova Solmaz Firudin qızı 10.06.2020-ci il tarixində dövlət sərhədindən hərəkəti barədə İMAS bazasında aşağıdakı məlumatlar qeydə alınıb. 01.06.2019 çıxış Türkiyə 13.06.2019 giriş Türkiyə. Yeni Aydın Əliyevin partiya sıralarından kənarlaşdırılması ilə bağlı protokolda imzası olan Hüseynova Solmaz Firudin qızının imzası saxtadır. Məhkəmə, şahidlərin də dindirilməsi ilə bağlı məhkəməni 09.06.2020-ci il tarixə qədər təxirə salıb.

Yeni dəmir yolu stansiyalarında velosiped dayanacaqları quraşdırılacaq

3 iyun - Ümumdünya Velosiped Günüdür. Ekoloji cəhətdən təmiz və insan sağlamlığı üçün faydalı nəqliyyat növü olan velosipedin istifadəsini təşviq etmək məqsədilə dəmir yolu stansiyalarında velosiped dayanacaqları quraşdırılıb.

“Azərbaycan Dəmir Yolları” QSC-dən AZƏRTAC-a bildirilib ki, hər kəs öz velosipedini belə dayanacaqlarda ödənişsiz park edə bilər. Hazırda Abşeron Dairəsi dəmir yolu xəttinin 13 stansiyasında velosipedlər üçün dayanacaqlar quraşdırılıb. Gələcəkdə yeni tikiləcək bütün stansiyaların velosiped dayanacaqları ilə təmin edilməsi də nəzərdə tutulur.

Azərbaycanda daxili turizmin 4 illik strategiyası hazırlanır

Azərbaycanda orta müddətli daxili turizm strategiyasının hazırlanması üçün müzakirələr başlayıb. Bunu “Xəzər Səhər”ə Dövlət Turizm Agentliyinin mətbuat katibi Kənan Quluzadə deyib. Onun sözlərinə görə, daxili turizmin inkişafı üçün Agentliyə bir sıra təkliflər daxil olub və hazırda müzakirələr gedir. Hazırlanan layihə 2020-2023-cü illəri əhatə edəcək. Bu istiqamətdə bir sıra ölkələrin təcrübəsi öyrənilib.

Mavritaniya saytlarında Azərbaycan haqqında məqalələr yayılıb

Mavritaniya İslam Respublikasının “Əl-Havadis” və “Əl-Səfir” saytlarında 28 May - Respublika Gününə həsr olunmuş məqalələr dərc edilib.

Məqalələrdə bildirilir ki, 1918-ci il mayın 28-də Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması ölkədə Respublika Günü kimi dövlət səviyyəsində qeyd olunur. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti müsəlman dünyasında ilk parlamentli respublika, hüquqi və dünyəvi dövlət nümunəsi oldu. Cümhuriyyət ölkədə baş verən ictimai, siyasi və mədəni inkişaf, Azərbaycan xalqının milli oyanışı və dirçəlişi proseslərinin məntiqi nəticəsi kimi meydana çıxdı.

Qeyd edilir ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətini Avropanın demokratik dəyərləri ilə Şərq mədəniyyətinin xüsusiyyətlərini birləşdirən yeni dövlət və cəmiyyət nümunəsi kimi qiymətləndirmək olar. Cəmi 23 ay ömür yaşamış müstəqil Azərbaycan Cümhuriyyəti böyük nailiyyətlər əldə etmişdir. Bir çox Avropa ölkəsindən əvvəl qadınlara seçki hüququ verildi, milli ordu yaradıldı, xarici siyasət və təhlükəsizlik strukturları quruldu, Bakı Dövlət Universiteti yaradıldı, milli pul vahidi buraxıldı, beynəlxalq ictimaiyyət Azərbaycanın müstəqilliyini rəsmi şəkildə tanıdı.

Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsində bəhs edilən yazılarda Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində Ermənistan tərəfindən maddi-mədəni və dini abidələrin dağıdılması, talan və təhqir edilməsi, mənimlənməsi kimi məqsədlə siyasetin həyata keçirildiyi diqqətə çatdırılır. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü nəticəsində Dağlıq Qarabağ və ətraf yeddi rayon daxil olmaqla, ölkə ərazisinin 20 faizinin işğal edildiyi və bir milyondan artıq azərbaycanlının öz doğma torpaqlarından didərgin salındığı bildirilir. Vurğulanır ki, münaqişə Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və beynəlxalq tanınmış sərhədləri çərçivəsində həll edilməlidir. Bu mövqe beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri, BMT Nizamnaməsi, Helsinki Yekun Aktı və münaqişənin nizamlanması istiqamətində qəbul edilmiş çoxsaylı beynəlxalq sənədlərə əsaslanır.

Məqalələrdə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin dövlətçili-

yimizin qurulması və möhkəmləndirilməsi istiqamətində fəaliyyəti barədə də məlumat verilir. Qeyd edilir ki, 1993-cü ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdışından sonra ölkə tədricən böhrandan çıxmağa başladı, ictimai və siyasi sabitlik bərqərar olundu, milli birlik təmin edildi və həyatın bütün sahələrində yenidənqurma işlərinə başlanıldı. Ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu siyasi-iqtisadi kurs özünü doğrultdu. Onun siyasi kursu 2003-cü ildən başlayaraq Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Məqalələrdə Azərbaycanın elm, mədəniyyət, təhsil, səhiyyə sahələrində həm respublika, həm də beynəlxalq səviyyədə öz xidmətləri ilə tanınan, idmanın inkişafına qayğı göstərən Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın ölkəmizin ictimai-siyasi həyatındakı rolu barədə də bəhs edilir.

Yazılarda 2010-cu ildə Mavritaniya İslam Respublikasının Prezidenti Məhəmməd Uld Əbdüləzizin Azərbaycan Respublikasına səfərinin ikitərəfli münasibətlərdə yeni mərhələnin başlanğıcı olduğu vurğulanır. Bildirilir ki, səfər zamanı kənd təsərrüfatı, ticarət, mədəniyyət və s. sahələrdə əməkdaşlıq əhatə edən sənədlər imzalanıb. Mavritaniya Prezidenti Məhəmməd Uld Əbdüləzizin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevlə görüşü zamanı ikitərəfli münasibətlərin inkişafı üçün yaxşı imkanların olduğunu vurğulandığı bildirilir və bu səfərin əlaqələrin gələcək inkişafı baxımından önəmi qeyd edilir.

Pandemiya dövründə və sonrası insan amili

Bir neçə ay öncə - dünyanı cənginə alan “COVID-19” tacabənzər virusunun qəfil və sürətlə yayılmağa başladığı dövrdə çoxlarımızda ani bir “qısaqapanma” baş verdi desəm, yəqin ki, mübaliğə etmərəm. Düşündük, nə baş verir? Hətta bir ara o qədər ajiotaj baş qaldırdı ki, “Son” əndişəsinə də qapıldırıq.

Bütün zərər və ziyanları bir tərəfə qoyub, pandemiya dövrünün insanı olaraq onun bizə toxunan faydaları barədə bir neçə cümlə qeyd etmək istəyirəm. Düşünürəm

Məhbubə Mehdiyeva Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası İctimaiyyətlə əlaqələr şöbəsi, məsləhətçi

ki, ilk növbədə özümüzə yenidən baxmaq fərsəti əldə etdik. Biz ki-

edirlər. Bunlar həqiqətdənmi bizim zəruri tələbatımızdır?

mik, bu dünyada hansı missiya icra edirik və etməliyik? Nələrlə yaşaya bilərik? Gündəlik ehtiyaclarımızın miqyası hara qədərdir? Bəs yekun ehtiyacımız? Kimə və hansı mənbəyə ehtiyacımız əbədi və əzəlidir? Sürət əsrində ehtiyaclarımızı bizim üçün təyin

Düşünürəm ki, hər kəs öz idraki səviyyəsində anladı ki, əslində, ətrafımızda bizim üçün heç də zəruri olmayan nə qədər bəzək varmı. Səni və bəzən də bilərəkdən yaradılan bu ehtiyac vakuumu, bəzək və rəngarəngliyin fonunda insanın özünə diqqət kəsilməsi çox çətin, az qala qeyri-mümkün bir prosesə çevrilmişdi.

Fərqi yoxdur, bu virus mövzusu hansı qüvvə tərəfindən və necə meydana çıxdı və gələcəkdə nələ baş verəcək. Mən sırf insanın özünə və ehtiyaclarına diqqət kəsilməsi mövzusunda toxunmaq istəyirəm. Sırf bu cəhətdən, sanki sehirli bir dəyənəklə gedişata müdaxilə edildi və yavaş-yavaş dərk etməyə başladığı ki, sən demə, ən minimal vasitələrlə nəinki yaşmaq, hətta məmnun olmaq da mümkün imiş.

Ən əsas faydası, başımız öz episentrimizə o qədər qarışmışdı ki, başqalarının qayğı və ehtiyacları barədə düşünməyi imkanlarımızın ehtimalına buraxmışdıq. Yalnızmışdıq, çox olanı deyil, az olanı bəxşiş verəndə insan ərdəm bir varlığa çevrilmiş...

Bəs zərurətdən təbiiq olunan sərt ehtiyat tədbirlərinin yumşaldılmasından sonra nə baş verəcək? Sadaladıqlarımın fərqi varmı bu insanı o mərhələyə daşıya biləcəyikmi? Yoxsa yenə həmin qaçaqaq, yenə eyni səni ehtiyaclar, bəzək-təbəklər unutqanlıq effekti yaradacaq mı? Yenə də “biz” və “başqaları” təsnifi gündəlik qanunauyğunluq kimi həyat tərzimizə çevriləcək mi? Diqqətimiz öz episentrimizə yönəlməyəcək mi?

Prezidentə yazırlar: Bu çətin günlərdə Siz daim xalqın yanındasınız!

zi yüksək qiymətləndiririk. Bu çətin günlərdə atdığınız məqsədyönlü addımlar bir daha sübut edir ki, Siz daim xalqın yanındasınız. Qərrib ölkədə qaldığımız müddətdə bizə göstərdiyiniz maddi və mənəvi dəstəyə, əzmkarlığa, qətiyyətə və qayğıkeşliyə görə hər birimizin adından Sizə və Mehriban xanım Əliyevaya öz minnətdarlığımızı bildiririk”.

Fransanın ICD Biznes Məktəbində təhsil alan azərbaycanlı tələbələr Xəzər Allahverdiyev, Elvin Zeynalı və Ceyhun Sadıbəyli dövlətimizin başçısına minnətdarlıqlarını bu sözlərlə ifadə edirlər: “Hörmətli cənab Prezident, biz, ADA universitetinin Biznesin idarə edilməsi fakültəsinin 2-ci və 3-cü kurs tələbələri, “Erasmus+” proqramında iştirak edərək 2020-ci ilin yanvar ayından Fransa-da təhsil almağa başlamışıq. Aprel ayının 30-da təhsilimiz başa çatmalı və biz Azərbaycana qayıtmalı idik. Dünya ölkələri üçün böyük təhlükə hesab olunan COVID-19 virusunun yayılması nəticəsində planlarımıza dəyişiklik etmək məcburiyyətində qaldıq. Təhsilimizin qalan hissəsini evdə qalmaqla onlayn davam etdirdik. Fransada qalma müddətimiz başa çatanda ölkəmizə qayıda bilmədiyimiz və maddi sıxıntımız olduğu üçün çox ciddi narahatlıq keçirdik. Xaricdə yaşayan Azərbaycan vətəndaşları Sizin sayınızda hər zaman dövlətimizin qayğısını hiss edir, ən çətin şəraitdə belə dövlət tərəfindən müdafiə olunurlar. Biz də öz növbəmizdə, dövlətimizin qayğısını hiss etdik. Sizin tapşırıgınıza əsasən, mütəmadi olaraq problemlərimizlə maraqlanıb, bizə həm mad-

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə minnətdarlıq məktubları gəlməkdə davam edir. Respublikamızın bütün guşələrindən, eləcə də xaricdən vətəndaşlarımız dövlətimizin başçısının diqqət və qayğısından razılıqlarını ifadə edirlər.

AZƏRTAC Prezidentin saytına istinadla dövlətimizin başçısına ünvanlanan məktubların bir qismini təqdim edir.

Fransanın Paris şəhərindən həmvətənimiz, musiqiçi Vurğun Vəkilov yazır: “Hörmətli cənab Prezident, mən, Fransanın paytaxtında yerləşən Paris Ali Musiqi Məktəbinin tələbəsi olaraq Sizə səmimi qəlbədən təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Siz və ailəniz artıq bir neçə ildir ki, Parisdə təhsilimlə bağlı və öz sənətimdə peşəkarlaşmağımada mənə dəstək olursunuz. Sizin dəstəyinizə mən həmişə böyük dəyər verərək Azərbaycanın adını və zəngin mədəniyyətimizi ölkədən xaricdə böyük fəxarət hissi ilə təmsil edir və bununla qürur duyuram. Bu dəstək tədbirlərinin reallaşmasına görə Sizə və birinci xanım Mehriban Əliyevaya dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Son dörd il ərzində ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin ildönümləri ilə əlaqədar burada yerləşən Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən tədbirlərdə çox fəal iştirak edirəm. Ötən ay yenidən, ənənəyə sadıq qalaraq Ulu Öndərimizin doğum günündə onun sevdiyi Azərbaycan xalq mahnılarını və bəstəkarlarımızın əsərlərini ifa edərək xatirəsini yad etdik. Mənə göstərdiyiniz dəstək və qayğıya görə Sizə bir daha təşəkkürümü bildirir və bu çətin günlərdə Si-

zə və ailənizə cənaətlə arzu edirəm”.

Ukraynada təhsil alan tələbələr Murad Məmmədov, Elnur Manafov, Nicat Zeynalov və Sərxan Qasımov yazırlar: “Möhtərəm cənab Prezident, dünyada COVID-19 pandemiyasının yayılması səbəbindən sərhədlərin bağlanması nəticəsində Vətənə dönməyən Ukraynada təhsil alan azərbaycanlı tələbələr adından bizə göstərdiyiniz dəstək və

yardıma görə Sizə dərin təşəkkürümüzü bildiririk. COVID-19 pandemiyasının yayılmasının qarşısını almaq məqsədilə atdığınız addımları, xalqımızın sağlamlığının qorunması və rifahının daha da yaxşılaşdırılması üçün verdiyiniz mühüm qərarları, hazırda ölkə xaricində qalan biz azərbaycanlıları diqqət mərkəzində saxlayaraq hər cür yardımların göstərilməsinə dair göstəriş verməyini-

di, həm də mənəvi dəstək göstərirsiniz. Cənab Prezident, bizə göstərilən dövlət qayğısına görə Sizə təşəkkür edirik. Güclü Azərbaycanımızla, güclü dövlətimizlə qürur duyuruq. Bizə göstərdiyiniz diqqətə görə təhsil aldığımız sahə üzrə peşəkar mütəxəssis olmağa, dövlətimizə fayda verməyə və etimadınızı doğrultmağa çalışacağıq. Bir daha Sizə dərin təşəkkürümüzü bildiririk”.

Prezidentə yazırlar: Bu çətin günlərdə Siz daim xalqın yanındasınız!

Laçın rayonundan məcburi köçkün Əli-zamin Mirişov: “Hörmətli Prezidentimiz, bu ağır COVID-19 pandemiyası günlərində xalqımızın yanında olduğunuz, bizim qayğımıza qaldığınız, əhalinin maddi rifah halının yaxşılaşdırılması üçün hər cür tədbirlər gördüyünüz üçün Sizə dərin minnətdarlığımı bildirirəm. Allah Sizi qorusun, Azərbaycan xalqının gözüne çıraq etsin! Eyni zamanda, respublikamızın inkişafı, dünyada nüfuzunun artması, sayılıb-seçilməsi istiqamətində apardığınız işlərə, aztəminatlı ailələrə diqqət və qayğınıza, müharibə veteranlarına və şəhid ailələrinə, həmçinin xalqımıza göstərdiyiniz dəstəyə görə Sizə minnətdarlığımı bildirirəm. Hazırkı ağır dövrdə ölkəmizin inkişafına əngəl yaradan mənfi hallara, korrupsiya və rüşvətçılığa qarşı apardığınız amansız mübarizə bütün xalqımız kimi, mən də, ailəmizi də sevindirir, qürurlandırır. Biz Sizinlə fəxr edirik. Fəxr edirik ki, bizim belə humanist, qayğıkeş və mübariz Prezidentimiz var. Mən də, yaşlı valideynlərim də daim Sizin daxili və xarici siyasətinizi ürəkdən bəyənir, dəstəkləyir və Sizinlə qürur duyuruq. Biz, xüsusilə də valideynlərim ulu öndərimiz Heydər Əliyevin də siyasi xəttini həmişə bəyənib dəstəkləmişik. Hazırda Sizin Ulu Öndərin siyasətini uğurla davam etdirməyiniz qəlbimizi sevinc hissi ilə doldurur. Biz Sizinlə fəxr edirik. Yaxşı ki, varsiniz, yaxşı ki, bizim Prezidentimizsiniz. Allahdan Sizə cansağlığı, ailə səadəti və işlərinizdə daha böyük müvəffəqiyyətlər arzulayırıq”.

Bakı şəhərindən Əhmədağa Rəşidov: “Hörmətli cənab Prezident, mənim 71 yaşı var, təqaüdcüyəm. COVID-19 virusunun bütün dünyaya yayılaraq kütləvi insan tələfatına gətirib çıxardığı bir zamanda Sizin xalqımızı bu təhlükədən qorumaq məqsədilə uzaqgörənliklə gördüyünüz bütün tədbirləri

bəyənirik. Əmək veteranı, təcrübəli bir geofizika mütəxəssisi kimi şəxsən öz adımdan və ailə üzvlərimin adından Sizə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya ürəkdən təşəkkür edirəm. Cənab Prezident, koronavirusla bağlı verdiyiniz qərarlardan birini xüsusi qeyd etmək istəyirəm. COVID-19 infeksiyasına yoluxan xəstələrin sağlamlığı üçün istirahət bilmədən, ailələrini görmədən gecə-gündüz çalışan tibb işçilərinin məvaciblərini 3-5 dəfə artırmağınızı çox yüksək qiymətləndirirəm. Həm Sizə, həm də tibb işçilərinə təşəkkürümü çatdırıram və Sizə ürəkdən alqışlayıram”.

Abşeron rayonunun Xırdalan şəhərindən Lətafət Əhədizadənin məktubunda deyilir: “Hörmətli cənab Prezident, bildiyiniz kimi, bütün dünya COVID-19 pandemiyası ilə mübarizə aparır. Bu çətin dövrdə verdiyiniz doğru qərarlar və apardığınız uzaqgörən siyasət bizi bu çətin bələdan qorudu. Pandemiya dövründə iş yerlərinin müvəqqəti bağlanması ilə əlaqədar insanlara sosial yardımın göstərilməsi, aztəminatlı ailələrdən olan tələbələrin təhsil haqlarının ödənilməsi Sizin xalqımıza olan sonsuz sevginizin sübutudur. Bu ağır pandemiya dövrü təhsilə də təsirsiz ötüşmədi. Sizin bu ağır dövrdə yaratdığınız şəraitin təhsilə böyük faydaları oldu və buna görə də Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinin tələbələri adından Sizə dərin minnətdarlığımızı bildiririk. Təşkil olunan distant təhsilin tələbələrimizə çox böyük köməyi oldu və bizim təhsildən geri qalmamağımıza imkan verdi. Mən də sosial cəhətdən həssas ailə qrupuna aid olan bir tələbə kimi Sizə təşəkkürümü bildirirəm. Ailə vəziyyətim təhsil haqqımı ödəməyə imkan vermirdi. Sizin bu gözəl təşəbbüsünüz vasitəsilə mən və mənim təmsilimdə bir çox tələbə öz xəyallarını gerçəkləşdirmiş ola-

caq. Buna görə bir tələbə olaraq şəxsən öz adımdan, ailəmin adından və Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinin tələbələri adından Sizə dərin təşəkkürlərimi bildirirəm”.

Fransanın Monpelye şəhərindən Sevdə İsmayilova yazır: “Hörmətli cənab Prezident, mən Fransanın Monpelye şəhərində magistratura təhsili alıram. COVID-19 ilə bağlı Fransada elan edilən karantin rejiminə uyğun olaraq iş yerlərinin bağlanması işləyərək öz tələbatını ödəyən tələbələri maddi cəhətdən çətin vəziyyətə salıb. Yaşadığım evin kirayə haqqının ödənilməsində üz-ləşdiyim problemlə əlaqədar ölkəmizin Fransadakı səfirliyinə müraciət etdim. Dərhal səfirlikdən mənimlə əlaqə saxlandı və müraciətimin qeydə alındığı bildirildi. Bir neçə gün sonra bank rekvizitlərini istəyən səfirliyin əməkdaşı dövlətimiz tərəfindən tələbələrə yardım ediləcəyi barədə xoş xəbəri çatdırdı. Kirayə yaşadığım evdən çıxarılmaq təhlükəsini dövlətimizin dəstəyi ilə aradan qaldırdıq. Sonradan tələbə yoldaşlarımdan öyrəndim ki, onlara da maddi yardım edilib. Hörmətli cənab Prezident, Siz bir daha sübut etdiniz ki, harada yaşamasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlının Prezidentisiniz. Çətin anlarda bizi köməksiz qoymadığınıza görə Sizə dərin təşəkkürümü çatdırıram”.

Astara rayonunun Sələkəran kəndindən Bədi Məmmədova: “Hörmətli cənab Prezident, Sizin yürütdüyünüz siyasəti ürəkdən bəyənir və dəstəkləyirik. Dünyanı cənginə alan koronavirus pandemiyasının Azərbaycanda yayılmasının qarşısının alınması üçün bir çox tədbirlər görürsünüz. Bu tədbirlər sayəsində qorxulu xəstəlikdən itkilərimiz başqa ölkələrlə müqayisədə daha azdır. Uzaqgörən siyasətinizə, aztəminatlı ailələrə edilən yardımlara görə Sizə minnətdarlığımı

bildirir, “Çox sağ olun!” deyirik. Allah Sizi qorusun!”.

Goranboy rayonunun Məşədiqaralar kəndindən şagird Pərvanə Süleymanova: “Hörmətli cənab Prezident, mən Goranboy rayon Məşədiqaralar kənd Etibar Verdiyev adına tam orta məktəbin XI sinif şagirdiyəm, dərs əlaçısıyam. Sizə yazılan məktubları görüb mən də öz təşəkkürümü və minnətdarlığımı çatdırmaq qərarına gəldim. Fəxrlə deyə bilərəm ki, bütün dünya üçün təhlükə yaradan koronavirus pandemiyasının ölkəmizdə yayılmasına qarşı mübarizə Sizin rəhbərliyinizlə çox yüksək səviyyədə təşkil olundu və müsbət nəticələr artıq göz qabağındadır. Mən də bir məktəbli olaraq bizə yaradılan şəraitə görə Sizə, dərslərimizdən geri qalmamaq üçün tətbiq edilmiş onlayn dərs sisteminin təşkilatçılmasına, müəllimlərimizə öz adımdan, sinif yoldaşlarımdan dərin təşəkkürümü bildirirəm. Biz Sizə daim güvənirik, Sizinlə qürur duyuruq. Allah Sizi və ailənizi qorusun!”.

Bakının Səbail rayonundan Pənah Qasımlı: “Hörmətli Prezident, mən Sizinlə qürur duyuram və həyatım boyu Sizi idealım müəyyən etmişəm. Dərslərimi daim yaxşı oxumağa çalışıram, çünki Sizin şagirdlərə sevginiz məni daha çox çalışmağa sövq edir. Cənab Prezident, Sizə söz verirəm ki, daim Sizin kimi dövlətim, xalqım üçün çalışacağam”.

Cəlilabad rayonunun sakinləri Vahid Azadxanov, Mehriban Ağayeva, Mehman Məmmədov və Fəxrəddin Abdullayev yazırlar: “Hörmətli cənab Prezident, bizim kəndin əhalisinin əsas məşğuliyyətindən biri də kartofçuluqdur. Biz Ulu Öndərimizin bəxş etdiyi torpaqlarımızı ekərək məhsul bolluğu yaradıırıq. Bununla da həm əhalinin tələbatını, həm də güzəranımızı yaxşılaşdırırıq. Karantin rejimi ilə əlaqədar şərtlərin bağlanması narahatlığa səbəb olmuşdur. Lakin Sizin tapşırıqlarınıza əsasən Rusiyadan yük maşınlarının Azərbaycana gəlməsinə icazə verilməsi problemimizi həll etdi. İş-təhsil etdiyimiz kartofu Rusiya bazarına çıxara bildik. Yaxşı qazanc əldə etdik. Hələ də məhsulumuz boldur və hər gün xaricə məhsul göndəririk. Bütün bunlara görə Sizə “Çox sağ olun” deyirik, yaxşı ki, Siz bizim Prezidentimizsiniz. Biz Sizi ürəkdən sevir və daim dəstəkləyirik!”.

Tərtər rayonundan Lətafət Məmmədova, Vəsilə Süleymanova, Gülnar Abdullayeva, Elşən Mirzəyev və Zakir İmanov yazırlar: “Möhtərəm cənab Prezident, bu günlərdə Qaynaq kəndinin sakinlərinin sevinci sonsuzdur. Çünki 10 cəbhəyanı kəndi birləşdirən Səhləbad-Əksipara-Qaradağlı-Qapanlı-Qaynaq-Yuxarı Qapanlı-Qazyan-Təzəkənd-Hüsənli avtomobil yolunun Qaynaq kəndindən keçən hissəsi artıq hazırdır. Çəkilməyən gediş-gəlişimizi rahatlaşdırıb, vaxt itkisinin qarşısını alıb, rayon mərkəzi, qonşu kəndlərlə əlaqəmiz asanlaşıb, bazara məhsulumuzu itkiyə yol vermədən çatdırırıq. Möhtərəm cənab Prezident, biz Sizdən həmişə istər müharibə dövründə, istərsə də atəşkəs dövründə böyük diqqət və qayğı görmüşük. Göstərdiyiniz dəstəyə və qayğıya görə Sizə kəndimizin sakinləri adından minnətdarlığımızı bildiririk. İnşallah, Tərtərdə çəkilməyə başlayan yollar bizi tezliklə işğal altında olan torpaqlarımıza aparıb çıxarar, Azərbaycanın üçrəngli bayrağı işğaldan azad olunmuş torpaqlarımızda dalğalanar. Sizinlə birgə həmin ərazilərdə qələbəmizi qeyd edək!”.

“Tramp Azərbaycanla münasibətlərində müsbət mənada seçilən prezidentlərdəndir”

“Amerikada Corc Floydun ölümünü qaradərili, ağdərili kimi yox, sadəcə insan ölümü kimi dəyərləndirmək lazımdır. Hər bir halda çox acınacaqlı vəziyyətdir. Azərbaycan tolerant ölkədir, ölkəmizdə müxtəlif millətlərin nümayəndələri yaşayır və heç vaxt onlara irqi ayrışdırıcılıq olunmayıb. Nə siyasi baxışına, nə irqinə, nə də dini mənsubiyyətinə görə Azərbaycan dövləti heç bir ayrışdırıcılıq etməyib və hər zaman tolerantlıq nümunələri göstərüb, təbliğ edib”. Bunu SİA-ya açıqlamasında politoloq Yusif Bağırzadə deyib.

Onun sözlərinə görə, əlbəttə ki, demokratiyanın beşiyi sayılan bir ölkədə bu cür hadisənin baş verməsi və hadisə fonunda ölkədə ixtişaşlar yaranması xoşagəlməzdir: “Etirazçılara hökumət tərəfindən güc

tətbiq edilməsini pislədiyimiz kimi, digər tərəfdən aksiya iştirakçıların zorakı tədbirlərə əl atması, maşınların yandırılmasını da pisləyirik. Hazırkı vəziyyətdən istifadə edərək bəzi vətəndaşların xuliqan elementlərdən istifadə etməsi acınacaqlıdır. ABŞ-da Azərbaycan vətəndaşları da yaşayır. Orada bizim səfirliyimiz fəaliyyət göstərir və təhsil almaq üçün ABŞ-a üz tutan tələbələrımız də az deyil. Ona görə də bu hal bizi daha da narahat olmağa vadar edir”.

Y. Bağırzadə vurğulayıb ki, Azərbaycanın ABŞ-la çox yaxşı qarşılıqlı münasibətləri var: “Bu yaxınlarda Azərbaycanın müstəqilliyinin il dönümü ilə əlaqədar olaraq ABŞ prezidenti Donald Trampın və ABŞ konqresmenlərinin, dövlət katibi Pompeonun cənab prezident İlham Əliyevə təbrik məktubları ünvanlamaları iki ölkə arasında mədəni əlaqələrin gündəndən genişlənməsindən xəbər verir. ABŞ konqresindəki demok-

ratların erməni lobbisinin təsiri altında olduqları məlumdur. Xarici əlaqələr komitəsinin üzvü olan konqresmenin Azərbaycana qarşı hər zaman qeyri-obyektiv mövqedən çıxış etməsi də məlumdur. Bu gün ABŞ-da respublikaçılar hakimiyyətdədir və bizim onlarla həmişə yaxşı münasibətlərimiz olub. Cənab Tramp nadir ABŞ prezidentlərindəndir ki, Azərbaycanla yaxşı münasibətlər qurulmasının tərəfdarıdır. Bildiyiniz kimi bu yaxınlarda da ABŞ dövləti tərəfindən Dağlıq Qarabağa edilən yardımlar cənab Tramp tərəfindən xeyli azaldılıb. Yəni nəticə etibarilə demək olar ki, cənab Tramp Azərbaycanla münasibətlərində müsbət mənada seçilən prezidentlərdəndir”.

Aysel Məmmədova

Toy və yas mərasimlərinə bu tarixdən icazə verilə bilər

Yaxın zamanlarda yenidən təmtəraqlı toy mərasimlərinin keçirilməsini görmək istəyiriksə, o zaman pandemiya ilə bağlı tətbiq edilən qaydalara və tövsiyələrə ciddi əməl etməliyik. XəzərXəbər xəbər verir ki, bunu saytımıza açıqlamasında respublikanın baş infeksiyozisi Cəlal İsayev deyib. Onun sözlərinə görə, bu gün insanlarımız koronavirus infeksiyasını ilə bağlı tətbiq edilən qaydalara və tövsiyələri pozaraq, ciddi əməl etmirlər.

“Biz ictimai yerlərdə, avtobus, metrolarda, ticarət obyektlərində xeyli insanın maskasız gəzdiyinin şahidi oluruq. Əgər qaydalara və tövsiyələrə əməl etməyəcəyiksə, o zaman toy və yas mərasimlərində kütləviyyənin təmin edilməsi istiqamətində yumşalmanın yaxın gələcəkdə şahidi ola bilməyəcəyik. Bu fikirlər rayonlararası gediş-gəlişlərə, yay istirahət mərkəzlərində istirahətlərlə bağlı məsələlərə də aiddir. Bu, biz insanlardan asılıdır”- baş infeksiyozisi qeyd edib.

O əlavə edib ki, dövlət öz üzərinə düşən vəzifəni yerinə yetirir, maliyyə vəsaiti ayırır, hətta modul tipli müasir xəstəxanalar tikir, lazımi tibbi avadanlıq və ləvazimatları alır və sair: “Qalır insanlarımızın qayda və tövsiyələrə əməl etməsi. Əgər əməl etsək, qısa zamanda epidemiya aradan qalxar”.

Son günlərdə epidemiyaya yoluxma hallarının artmasına gəldikdə baş infeksiyozisi bildirib ki, qaydalara əməl etməsək, epidemiyaya yoluxanların sayı artacaq: “Epidemiyanın Azərbaycanda iyunun ortalarında pik həddə çatması ilə bağlı səslənən fikirlər də həqiqətə uyğundur. Bu epidemiyanın xarakterindən asılıdır. Koronavirus epidemiyasına yoluxanların sayı arta da bilər, azala da... Bunun səbəbi isə insanların qaydalara əməl etməsindən asılıdır. Çünki insanlarımızın hələ də bir qismi COVID-19 epidemiyasının olmasına inanmır.

Bunlar arasında hətta həkimlər də var. Bir faktı deyim, koronavirus epidemiyasının olmasına inanmayan həkim yoldaşlarımızdan biri bu günlərdə müraciət edib ki, nə edək?! Mən isə cavabımda bildirdim ki, bəs epidemiyanın olmasına inanmırdınız? Hələ də insanlarımızda tərəddüdlər var, xəstəliyin olmasını qəbul etmək istəmirlər. Axı, dünyada COVID-19-a yoluxanların sayı 6 milyonu keçib, 400 min civarında insan dünyasını dəyişib. Bu xəstəliyi yüngül keçirən də var, ağır keçirib, dünyasını dəyişən də... Odur ki, epidemiyanın xarakteri barədə konkret fikir bildirmək olmur. Çünki epidemiyanın xüsusiyyətləri və patologiyası öyrənilməyib. Ümid edirik ki, havaların istiləşməsi ilə epidemiyaya yoluxma azalacaq. Hesab edirəm ki, havaların istiləşməsi, üstəgəl qaydalara ciddi əməl etməklə, bu belədən qurtula bilərik. Yoxsa payıza yaxın havalər soyumağa başlayanda yenidən sürətlənə bilər”.

ABŞ-da həbs edilən iranlı alim azadlığa buraxılıb

Casusluqda və sanksiya rejimini pozmaqda ittiham edilərək ABŞ-da həbs edilən iranlı professor Sürs Əsgəri azadlığa buraxılıb. Bu barədə məlumatı İranın Xarici İşlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif “Twitter” hesabında yazıb. Nazir bildirib ki, artıq iranlı professor azadlıqdadır və bir neçə gündən sonra İrana qayıdacaq.

Oqayo universitetində keçirilən elmi tədbirdə iştirak etmək üçün ABŞ-a yola düşən S. Əsgəri hava limanında həbs edilərək Vaşinqton şəhərinin türməsinə salınıbmışdı. Alim məxfi elmi məlumatları oğurlamaqda və ABŞ-ın İrana qarşı tətbiq etdiyi sanksiya rejimini pozmaqda ittiham edilirdi. Uzun sürən məhkəmə çəkisməsindən sonra məlum oldu ki, S. Əsgəri qanun pozuntusuna yol verməyib. ABŞ məhkəməsi alimin azadlığa buraxılması haqqında qərar qəbul edib.

Pandemiyadan sonra iqtisadiyyatın bu sahələri irəli çıxacaq

Postpandemiya dövründə həm global, həm də milli iqtisadiyyatlarda bəzi sektorların daha aktiv və prioritet olacağı gözlənilir.

Bunu Milli Məclisin deputatı Vüqar Bayramov açıqlamasında deyib:

“Xüsusi onlayn ticarət, onlayn iqtisadiyyat, avtomatlaşdırma, o cümlədən strateji ərzaq məhsullarının, dərman preparatlarının istehsalının prioritet olacağı gözlənilir. Bu fonda təbii ki, real sektorda hətta yeni sahələrin önə çıxmasını da müşahidə edə bilərik”.

Vüqar Bayramlı bildirib ki, ölkəmizdə son olaraq təsdiqlənən vergi güzəştlərində də məqsəd həmin sektorların daha yaxından dəstəklənməsini həyata keçirməkdir:

“Çünki həmin sektorların həm birbaşa dəstək alması, həm də təşviq paketi, vergi güzəştləri və digər güzəştlərdən istifadə etməsi onların postpandemiya dövründə daha çox inkişaf etməsinə gətirib çıxaracaq. Yerli istehsalın təşviqi və gücləndirilməsi də prioritet olaraq qalır”.

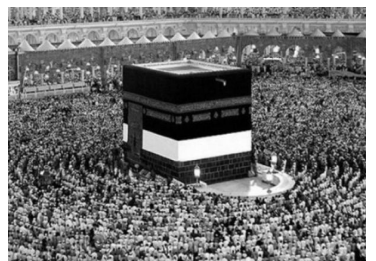

Milli Məclis üzvü vurğulayıb ki, əslində vergi güzəştlərində də yerli istehsalın təşviqi əsas istiqamətlərdən biri kimi xarakterizə olunur: “Məqsəd ondan ibarətdir ki, yerli istehsalı təşviq etməklə idxaldan asılılığın azaldılmasına nail olunsun. Xüsusi dərman preparatları üzrə yerli istehsalın dəstəklənməsi nəzərdə tutulur. Bu da istehsal strukturunun dəyişdirilməsinə və yerli istehsalın genişləndirilməsinə imkan verəcək. Bu baxımdan postpandemiya dövründə biz artıq yeni istiqamətlərin, yeni sektorların önə çıxacağını müşahidə edə biləcəyik”.

Azərbaycandan bu il Həcc ziyarəti olmaya bilər

Bu il Azərbaycandan Həcc ziyarəti baş tutmaya bilər. Bu barədə Trend-ə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsindən (QMİ) məlumat verilib. Qeyd olunub ki, hələ ki, Həcc ziyarəti ilə bağlı Səudiyyə Ərəbistanından heç bir bildiriş gəlməyib və əgər cavab olmasa, deməli bu il Həcc ziyarəti təşkil edilməyəcək:

“Həcc ziyarəti müəyyən prosedur əsasında baş tutur, yəni sənəd qəbulu, aviareyslərin təşkili və s. Bütün bunlar vaxt tələb edən məsələlərdir. Əgər bu ay ərzində Səudiyyə Ərəbistanından bildiriş gəlsə və sənəd qəbulu bərpa olunsay, Həcc ziyarəti baş tuta bilər, ancaq növbəti ay gec olur. Qurban bayramı ildə bir dəfə olur və o zaman Həcc ziyarəti baş tutmalıdır”. Azərbaycanda karantin rejimi tətbiq olunana qədər 250-dən çox insan Həcc ziyarətinə getmək üçün müraciət edib. Martın 24-dən karantin rejimi tətbiq edildikdən sonra Həcc ziyarətinə sənəd qəbul edilmir.

Poetika ağırlıqlı ədəbiyyatşünas - Mahirə Quliyeva

Ümumiyyətlə, şərqşünaslıq elmində, o cümlədən Azərbaycan şərqşünaslıq məktəbində filoloji aspektdə yaranan elmi əsərlərdə ənənəvi olaraq ədəbiyyat tarixçiliyi, mətnşünaslıq və mənbəşünaslıq istiqamətləri aparıcı olmuşdur. Dünyada və Azərbaycanda şərqşünaslıq sahəsində müqayisəli ədəbiyyatşünaslıq üzrə də tədqiqatlar müəyyən dərəcədə inkişaf etmişdir. Bununla belə, Orta əsrlərin struktur-poetika araşdırmalarından fərqli olaraq, XX əsrdə sistemli şərqşünaslıq elmi yaranıqdan sonra bu sahədə ədəbiyyat nəzəriyyəsi, poetika məsələləri yuxarıda qeyd edilmiş istiqamətlərlə müqayisədə ikinci cəbhəni təşkil etmişdir.

Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun Erkən yeni dövr Azərbaycan ədəbiyyatı şöbəsinin müdiri, filologiya elmləri doktoru Mahirə Quliyeva şərqşünaslıqda ədəbiyyat tarixçiliyi və mətnşünaslıqla poetika məsələlərinin qovuşağında yazdığı elmi əsərlər ilə nəzəri-tarixi istiqaməti təmsil edən alimlərimizdən biridir. Bakı Dövlət Universitetinin Şərqşünaslıq fakültəsinin ərəb filologiyası ixtisasını 1972-ci ildə bitirdikdən sonra AMEA-nın Əlyazmalar Fondunda (indiki Əlyazmalar İnstitutunda - İ.H.) elmi fəaliyyətə başlayan Mahirə Quliyevanın ərəbdilli əlyazmaların təsnifatı, təsviri, tədqiqi və təbliği istiqamətində atdığı ilk addımlar onun elmi dünyagörüşünün inkişafında və elmi vərdişlərinin formalaşmasında özünəməxsus rol oynamışdır. O, Əlyazmalar Fondunda mənbələr üzərində iş aparmaq, qədim xətt növlərini mənimsəmək, klassik poetikaya dair əlyazmalarla tanış olmaq baxımından da sözün əsl mənasında məktəb keçmiş olur. Bunun ardınca Əlyazmalar Fondunda 1982-ci ildə yaradılmış "Elmi ekspozisiya və çöl arxeologiyası" şöbəsinin nəzdində təşkil olunmuş əlyazmaların sərgisi salonundakı səmərəli fəaliyyəti Mahirə Quliyevanın qədim ədəbi-mədəni sərvətlərimizi geniş dairədə tanıtmışdır. Azərbaycanlı gənc tədqiqatçı, onun elmi dünyagörüşünə və xarici dilləri bilmək qabiliyyətinə maraq göstərən Əlyazmalar Fondunun fəxri qonağı, YUNESKO-nun Baş direktoru Muxtar Amadu Boun tərəfindən Fransaya dəvət almış, Strasburq Universitetində keçirilən Azərbaycan elm və mədəniyyəti günlərində iştirak etmiş, Əlyazmalar Fondunun zəngin mədəni sərvətləri haqqında məlumat vermişdir. Beləliklə, Mahirə Quliyeva Azərbaycan elmini ölkədə və beynəlxalq elmi-mədəni mühitdə cavan tədqiqatçılardan biri kimi təmsil etməyə başlamışdır.

Elmi tədqiqat sahəsində keçdiyi yolun dərsləri istiqamətində də Əlyazmalar Fondu məktəbi Mahirə Quliyeva üçün mühüm əhəmiyyətə malik olmuşdur. Azərbaycan şərqşünaslıq elminin mögikanlarından biri olan filologiya elmləri doktoru, professor Rüstəm Əliyevin məsləhəti ilə "XIII əsr ərəb alimi Siraçeddin Əbu Yəqub əs-Səkkaki əl-Xarəzminin "Elmlərin açarı" ("Miftəhul-ulum") əsərində ərəb ədəbiyyatının nəzəri məsələləri" mövzusunda 1984-cü ildə böyük uğurla müdafiə etdiyi namizədlik dissertasiyası Mahirə Quliyevanı Azərbaycan şərqşünaslıq elmində fərqli yol seçmiş istedadlı tədqiqatçılardan biri kimi tanıtmışdır. Mahirə Quliyevanın mətnşünaslıqla nəzəriyyənin qovuşağında yazılmış dissertasiyası Azərbaycan şərqşünaslıq elminə nəzəriyyə ağırlıqlı ədəbiyyat tarixi tədqiqatı kimi daxil olmuşdur. Azərbaycan Elmlər Akademiyası Şərqşünaslıq İnstitutunun ixtisaslaşdır-

ılmış şurasında nüfuzlu alimlərin qarşısında namizədlik dissertasiyasını uğurla müdafiə etdiyi zaman rəsmi opponetlər kimi çıxış edən tanınmış rus alimi, professor Besti Yakovlevna Şidvar və Azərbaycanda klassik poetikanın böyük ustası kimi qəbul edilən professor Əkrəm Cəfər tərəfindən yüksək qiymət almışdır. Namizədlik dissertasiyasının tanınmış rus şərqşünası, professor İ.M.Fliqtskinin 1991-ci ildə Moskvada çapdan çıxmış "Ərəb ədəbiyyatı tarixi" monoqrafiyasının ədəbiyyat siyahısına daxil edilməsi Mahirə Quliyevanın respublikamızdan kənarda da şərqşünas alim kimi diqqəti cəlb etməsinin mühüm göstəricisi idi.

Şərq ədəbiyyatı nəzəriyyəsi istiqamətində apardığı tədqiqatlar Mahirə Quliyevanı istəməz klassik poetika cəbhəsinə gətirib çıxarmışdır. Onun 1991-ci ildə Bakıda "Yazıq" nəşriyyatında çap etdirdiyi "Klassik Şərq poetikası" monoqrafiyası Azərbaycan şərqşünaslığında Orta əsrlər poetika sənətinə həsr olunmuş ilk elmi tədqiqat əsərlərindən biridir. Klassik lirikanın böyük ustası Məhəmməd Füzulinin bədii yaradıcılığı əsasında yazılmış və 1996-cı ildə çap edilmiş "Orta əsr bədii təfəkkürü və klassik Azərbaycan ədəbiyyatı" monoqrafiyası ilə Mahirə Quliyeva Azərbaycan şeir sənətini ümumşərq bədii mədəniyyəti miqyasında təhlil edib poetika baxımından dəyərləndirməyin nümunəsini göstərmişdir. Doktorluq dissertasiyasının əsas müddəalarını əks etdirən "Klassik Şərq bələğəti və Azərbaycan ədəbiyyatı" monoqrafiyasını (1999) Azərbaycan ədəbiyyatşünaslıq elmində şərqşünaslıqla milli şeir poetikasının müqayisəli təhlilini verməklə ümumşərq poetika sisteminə ölkə ədəbiyyatının üstün yerini və mövqeyini müəyyənləşdirməyin mükəmməl məşqləri adlandırmaq olar. Mahirə Quliyeva "Klassik Şərq bələğəti və Orta əsrlər Azərbaycan poeziyası" probleminə həsr olunmuş doktorluq dissertasiyası ilə aydın və dərin baxışlara malik olan poetika tədqiqatçısı olduğunu isbat etmişdir. Mahirə Quliyeva Azərbaycan ədəbiyyatşünaslığına ilk dəfə olaraq bələğət anlayışını gətirmişdir. O, poetikanın klassik adı olan bələğət anlayışının poetikasını açmaqla Azərbaycan poetikaşünaslığını zənginləşdirmişdir. Bu, Orta əsrlər Azərbaycan şeirinin poetik sistemə elmi cəhətdən ümumşərq miqyasında yanaşib, nəzəri baxımdan qiymətləndirməyin əhəmiyyətli bir nümunəsidir. Tərəddüdsüz demək olar ki, Azərbaycan elmində müqəddəs "Qurani Kərim"-in poetikasında Mahirə Quliyeva ilk və mükəmməl tədqiqatçılarından biridir. Akademik Həmid Araslinin dissertasiyaya yazdığı rəyde deyildiyi kimi, "Mahirə Quliyevanın "Klassik Şərq bələğəti və Azərbaycan ədəbiyyatı" kitabı (və dissertasiyası - İ.H.) Azərbaycan ədəbi-tənqidi və bədii-nəzəri fikrimizin tarixi köklərinin Şərq poetikasının ənənəvi bədii qayda-qanunları zəminində sistemli araşdırılmasının uğurlu başlanğıcı kimi böyük əhəmiyyətə malikdir". Rusiya Elmlər Akademiyası Şərqşünaslıq İnstitutunun professoru, məşhur türkoloq-şərqşünas alim İya Steblevanın Azərbaycan dilində oxuyub qiymətləndirdiyi doktorluq dissertasiyası haqqındakı rəyi Mahirə Quliyevanın tədqiqatının elmi yeniliklərinin mahiy-

yətini açan nəzəri qiymətləndirmələrdən ibarətdir: "Mahirə Quliyevanın dissertasiyası əhatə etdiyi ədəbi materiallara görə indiyə qədər bu problemə həsr edilmiş işlərin sərhədlərini aşır... Dissertasiyanın böyük zəhmət tələb edən və ən çətin hissəsi olan "Bədiyyat və klassik Azərbaycan ədəbiyyatı" adlanan ikinci fəslə yüksək qiymətləndirilməyə layiqdir. "Quran"-da bədillik və klassik Azərbaycan ədəbiyyatı" fəslə mətnlərdə çox işlənmiş poetik fiqurlar nəzərə alınmaqla bu müqəddəs kitabın obrazlar sistemində həsr edilmişdir. Nəticə etibarilə Mahirə Quliyevanın "Klassik Şərq poetikası və Orta əsr Azərbaycan poeziyası" doktorluq dissertasiyası yüksək professional səviyyədə yerinə yetirilmişdir və onun nailiyyətlər mübahisəsizdir".

Elmi məsləhətçisi olmuş görkəmli şərqşünas alim, mərhum akademik Vasim Məmmədəliyevin rəyində də Mahirə Quliyevanın klassik poetikanın öyrənilməsi sahəsində qazandığı nailiyyətləri diqqət mərkəzinə çəkilmişdir.

Filologiya elmləri doktoru Mahirə Quliyevanın ədəbiyyatşünaslıq fəaliyyətini üç istiqamətdə təhlil edib dəyərləndirmək lazımdır. Hər şeydən əvvəl, Mahirə Quliyeva şərqşünaslığın əsas qollarından biri olan ərəbşünaslıq sahəsində mühüm elmi xidmətləri olan tanınmış şərqşünas alimdir. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, professor Rüstəm Əliyevin rəhbərliyi ilə "Şəkkakinin "Miftəhul-ulum" əsərində ərəb ədəbiyyatının nəzəri məsələləri" mövzusunda yazdığı namizədlik dissertasiyası Azərbaycan ərəbşünaslığının ciddi örnəklərindən biridir. Alimin "Klassik ərəb-müsəlman ədəbiyyatşünaslığına giriş" monoqrafiyası Azərbaycan ərəbşünaslıq elminin mühüm nailiyyətlərindən biri hesab olunmağa layiqdir. Mahirə Quliyeva müqəddəs "Quran" kitabımızın poetikasını öyrənməyin elmi-nəzəri əsaslarını yaratmışdır, onun digər elmi əsərlərində ərəb ədəbiyyatı və "Quran" motivləri ilə müqayisəli araşdırmalar geniş yer tutur.

İkincisi, Mahirə Quliyeva Şərq poetikasının və orta əsr Azərbaycan şeirinin poetik xüsusiyyətlərinin əsas tədqiqatçılarından biridir. Fikrimcə, poetika bütövlükdə Mahirə Quliyevanın elmi tədqiqatlarının açarıdır. Onun bütün tədqiqatları poetika işığında yaranıb meydana çıxmışdır. "Klassik Şərq poetikası" (1991), "Şərq poetikasının əsas kateqoriyaları" (2010) monoqrafiyaları ümumiyyətlə, klassik Şərq poetik sisteminin tədqiqinə Mahirə Quliyevanın elmi töhfələridir.

Üçüncüsü, Mahirə Quliyeva Azərbaycan ədəbiyyatının klassik Şərq poeziyası ilə əlaqəli tədqiqi istiqamətində geniş elmi iş aparır. Onun "Klassik Şərq bələğəti (poetikası) və Orta əsrlər Azərbaycan poeziyası" mövzusunda yazılmış doktorluq dissertasiyası, adından da göründüyü kimi, zəngin milli şeirşünaslıq xəzinəmizin problemlərinin ümumşərq kontekstində dəyərləndirilməsi əsasında yaradılmış qiymətli elmi tədqiqatdır. Tədqiqatçının "Klassik Şərq bələğəti və Azərbaycan ədəbiyyatı" (1999), "Quran" bələğəti və Azərbaycan ədəbiyyatı" (2018), "Aşıq yaradıcılığı və dastanlar Şərq poetikası və islami dəyərlər baxımından" (2016), "Quran" və Azərbaycan ədəbiyyatı" (2016), "Azərbaycan ədəbiyyatı ərəb-müsəlman nəzəriyyəsi kontekstində" (2017), "Klassik ədəbiyyatda "Quran" motivləri və ideya-estetik tərbiyə" (2019) monoqrafiyalarının

hamısından klassik Şərq poetikası və Azərbaycan poeziyasının poetik sisteminin qarşılıqlı əlaqəsi məsələləri qırmızı xətlə keçir. Hətta Mahirə Quliyevanın böyük Azərbaycan şairləri Məhəmməd Füzuliyə və İmadəddin Nəsimiyə həsr edilmiş monoqrafik tədqiqatlarının da özünəməxsusluğu bu tədqiqatlarda poetika məsələlərinin araşdırılmasının ağırlıq təşkil etməsi ilə səciyyələnilir. Mahirə xanımın Mir Cəlalın yaradıcılığında bəhs edən "Yazdım ki, izim qalsın" kitabı da söz sənətindən yaradıcılıqla istifadə işığında dəyərləndirilməli zəminində yazılması ilə fərdiləşir. Bütün bunlar Mahirə Quliyevanın poetika bilicisi olmasını meydana qoyur. Xüsusilə, yaxşı cəhət həm də bundan ibarətdir ki, Mahirə Quliyeva Şərq poetikası ilə Azərbaycan ədəbiyyatının təmasından bəhs edərkən doğma, milli ədəbiyyatın ümumşərq ədəbiyyatındakı üstün mövqeyini və rolunu obyektiv elmi meyarlar vasitəsilə nəzəri cəhətdən əsaslandırılmış şəkildə təqdim edir. Son illərdə Mahirə Quliyevanın elmi fəaliyyətində nəzərə çarpan ədəbiyyatda milli kimlik və mədəni zənginlik məsələlərinin araşdırılması onun Şərq və Azərbaycan ədəbiyyatlarını paralel şəkildə tədqiq edib öyrənmək sahəsindəki çoxillik tədqiqatlarını tamamlayır. Aydın görünür ki, Mahirə Quliyeva tanınmış tədqiqatçı alim kimi özünü Azərbaycan ədəbiyyatının Şərq poetikası ilə qarşılıqlı əlaqəsinin tədqiqi istiqamətində tapmışdır. Haradan baxsan, onun elmi, onun xidmətləri bu zəngin və geniş çərçivənin hüdudları daxilindəki poetika ağırlıqlı tədqiqatları ilə üzvlü surətdə bağlıdır.

Orta əsrlər poetikası problemi ilə ardıcıl surətdə məşğul olan şərqşünas alimin tərçümeyi-halında Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda 1992-ci ildən etibarən keçən illər xüsusi yer tutur. Onun vəzifə pillələrində yüksəlməsi bu elm məbədinəki fəaliyyəti ilə əlaqədardır. Mahirə Quliyeva Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunda Həmkarlar Təşkilatının sədri (2006-2010), Füzulişünaslıq sektorunun rəhbəri (2013-2017), Erkən yeni dövr Azərbaycan ədəbiyyatı şöbəsinin müdiri (2017-ci ildən) vəzifələrinə qədər yüksəlmişdir. Hazırda onun başçılıq etdiyi Erkən yeni dövr Azərbaycan ədəbiyyatı şöbəsində rəhbərliyi ilə "Molla Penah Vaqifin həyatı və yaradıcılığı" mövzusunda monoqrafiya üzərində iş davam etdirilir. Elmin inkişafı üzrə Dəstək Fondunun qrant layihələrini də Ədəbiyyat İnstitutunun aparıcı alimlərindən biri kimi qazanmış və uğurla yerinə yetirmişdir. Mahirə Quliyeva Ədəbiyyat İnstitutu Elmi Şurasının və Dissertasiya Şurasının üzvü kimi də ədəbiyyatşünaslıq elminin inkişafı və yeni elmi nəslin formalaşdırılması yollarında fəal iş aparır.

Filologiya elmləri doktoru Mahirə Quliyevanın çoxcəhətli elmi fəaliyyəti dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. O, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə "Tərəqqi" medalına layiq görülmüşdür. Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu Elmi Şurasının qərarı ilə "İlin alimi" diplomunu almış, AMEA Humənitər Elmlər Bölməsinin fəxri fərmanı, bir çox ictimai təşkilatların və mətbuat orqanlarının diplomları ilə təltif olunmuşdur.

Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun Erkən yeni dövr Azərbaycan ədəbiyyatı şöbəsinin müdiri, filologiya elmləri doktoru Mahirə Quliyeva ömrünün yetmişinci pilləsini yeni-yeni elmi layihələrin həyata keçirilməsi və davamçıların hazırlanması sahəsindəki yorulmaz fəaliyyəti ilə davam etdirməkdədir.

Uğurlar arzulayıram.

**Millət vəkili, akademik
İsa HƏBİBBƏYLİ**

Niyə COVID-19-dan daha öncə də xəstəliyi olanlar vəfat edir?

“Koronavirus infeksiyası şəxsə daha öncə müşahidə olunan xəstəliyin ağırlaşmasına səbəb ola bilər”. Bu sözləri SİA-ya açıqlamasında Azərbaycanın Baş infeksionisti Cəlal İsayev deyib.

Cəlal İsayev COVID-19-dan həyatını itirənlərin daha öncə də sağlamlığında müəyyən problemlərin olması məsələsinə münasibət bildi-

rib. Belə ki, Azərbaycanda koronavirusdan ilk ölüm faktı 12 mart tarixində qeydə alınıb. Bu şəxs 1969-cu il təvəllüdlü xroniki problemləri mövcud olan, müayinələr zamanı onda ağır autoimmun xəstəlik olan qırmızı qurdeşənəyi (Sistemik Lupus Eritematosus), 4-cü sinif lupus nefriti və xroniki böyrək çatışmazlığının son mərhələsi müəyin edilən xəstə idi.

Bundan sonra da koronavirusa yoluxmuş və nəticədə vəfat etmiş şəxslərin ayrı-ayrılıqda əksəriyyətində serebral ateroskleroz, hipoksik ensefalopatiya, şəkərli diabet xəstəliyi, keçirilmiş miokard infarktı, qaraciyər çatışmazlığı və xronik böyrək çatışmazlığı, kəskin böyrək çatışmazlığı, ürəyin

işemik xəstəliyi, xronik pielonefrit və arterial hipertoniya xəstəliyi, xronik obstruktiv ağciyər xəstəliyi, aterosklerotik kardioskleroz, hipotireoz, postinfarkt kardiosklerozu xəstəliyi olan şəxslərin vəfat etdiyinə şahid olduq.

Bütün bunlar belə bir fikir yarada bilər: Niyə COVID-19-dan əksər hallarda daha öncədən xəstəliyi olan şəxslər vəfat edir?

Bu suala cavab verən Azərbaycanın Baş infeksionisti Cəlal İsayev bildirib ki, COVID-19 şəxsə öncədən mövcud olan xəstəliyin daha da ağırlaşmasına səbəb ola bilər.

“Koronavirus infeksiyası həmin xəstəliyin ağırlaşmasına gətirib çıxara bilər. Daha öncədən həmin xəstəliyi olan insanlarda koronavirus

infeksiyası ağır gedişə malik olur və ağır keçir. Son nəticə olaraq xəstə koronavirusdan tələf olur”.

Onun sözlərinə görə, heç vaxt orqanizmin gücünə arxayın olub virusa yoluxmayacağımızı fikirləşməməliyik. Bu virus 85 faiz hallarda yumşaq keçir və onların əksəriyyətində də heç bir əlamət özünü büruzə vermir.

Qeyd edək ki, Azərbaycanda COVID-19-a yoluxma aşkar edilən ilk gündən etibarən ölkə üzrə bu günə qədər 5935 yoluxma faktı qeydə alınıb. Ümumi sağalan şəxslərin sayı 3564 nəfəri təşkil edir. Hazırda ölkədə aktiv koronaviruslu xəstələrin sayı 2300-dür və COVID-19-dan həyatını itirənlərin sayı 71 nəfərdir. Ölkədə ümumi aparılan testlərin sayı 309 min 901-dir.

Nigar Məmmədova

COVID-19
CORONAVIRUS DISEASE 2019

DST: Koronavirusa yoluxmanın yeni dalğası dağıdıcı olacaq!

Əgər virusun qarşısını almaq mümkün olmasa, COVID-19 infeksiyasına yoluxma hallarının təkrar artması və onun daha dağıdıcı olması təhlükəsi yaranacaq. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu barədə Dünya Səhiyyə Təşkilatının (DST) Avropa regional bürosunun direktoru Hans Klüqe online-brifinqdə deyib. “Koronavirus infeksiyasının ikinci dalğası qarşısının alınmaz deyil, lakin daha çox ölkə məhdudiyyətləri aradan qaldırır. COVID-19 infeksiyasına yoluxma hallarının təkrar artması təhlükəsi var, virusun qarşısı alınmasa, ikinci dalğa baş verəcək və o, çox dağıdıcı ola bilər”, - deyə Hans Klüqe bildirib.

Onun sözlərinə görə, hazırda vəziyyət ilin əvvəlində olduğundan heç də yaxşı deyil. “Bizim əvvəlki kimi, COVID-19 virusuna qarşı ne vaksinimiz, ne də müalicə metodlarımız var”, - deyə Dünya Səhiyyə Təşkilatının nümayəndəsi əlavə edib.

QORXUNC PROQNOZ: Payızda milyonlarla insan işsiz qalacaq

Payızda Rusiyada işsizlərin sayı 20 milyona çata bilər. Bu sözləri “Superjob” işaxtarma saytının rəhbəri Aleksey Zaxarov “İnterfaks”a açıqlamasında deyib.

Onun sözlərinə görə, ölkədə işsizlik rəqəmləri rəsmi açıqlamalardan 5-6 dəfə çoxdur: “Hazırda Rusiyada real işsiz sayı 10 milyon civarındadır. Halbuki rəsmi rəqəmlərdə bu, 2 milyon kimi göstərilir. Yeni tip koronavirus pandemiyası səbəbilə şirkətlər itxisar və iflas kimi vəziyyətləri fiziki olaraq gerçəkləşdirə bilmir. İşsiz qalanların çoxu da rəsmi qurumlara müraciət etmir. Çünki bir çox insan üçün bunun heç bir mənası yoxdur”.

Rusiyanın Əmək naziri Anton Kotyakov ölkədə 2,2 milyon qeydiyyatda olan işsiz yaşadığını açıqlayıb. Dövlət başçısı Vladimir Putin bir müddət əvvəl verdiyi açıqlamada pandemiya səbəbilə ölkədə işsizliyin artdığını dilə gətirmiş, dövlət qurumlarının bu problemə diqqət göstərməsini tələb etmişdi. Xatırladaq ki, Rusiyada pandemiya görə işini itirənlərə aylıq 12 min 130 rubl (177 dollara yaxın) yardım edilir./publika.az

AMİP təşəbbüsü ələ keçirir?

Müxalifət partiyalarının toplantı mərkəzi bu partiyanın qərargahı olacaq

Son vaxtlar siyasi arenada bir sıra müxalifət partiyalarının dialoq mühitinə dəstək göstərmələri halı müşahidə olunmaqla yanaşı, partiyaların müxtəlif təşəbbüslərlə çıxış etmələri də nəzərdən yayınmur. Xüsusilə, düşərgə daxilində yeniləşmənin tərəfdarları olan partiyaların köhnə ənənələrdən də uzaqlaşmaq maraqları ortadadır. Daha dəqiq desək, istər qeydiyyatda olan, istərsə də qeydiyyatda alınacaq-larını gözləyən müxalifyönlü siyasi təşkilatlar ölkədə cərəyan edən proseslərdə süni görüntü yaratmaq üçün deyil, real qaydada iştirak etmək maraqlarını gizlətmirlər.

AXP-dən sonra AMİP...

Bu arada məlum olub ki, bir müddət əvvəl Pənah Hüseynin sədri olduğu AXP-nin qərargahında toplaşan müxalifət partiyalarının növbəti görüş yerləri AMİP olacaq. SİA xəbər verir ki, bu barədə milli istiqalçılıqların sədri Arzuxan Əlizadə mətbuata açıqlamasında deyib. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan müxalifətinin bir qrupu iyunun 5-də AMİP-in qərargahına yığılacaq və planlaşdırılan görüşdə 10-a yaxın siyasi partiyanın iştirakı gözlənilir.

“Məlum olduğu kimi, mayın 18-də AXP-nin qərargahında keçirilən son toplantıdan sonra siyasi partiyaların mütəmadi olaraq toplaşaraq müxtəlif məsələlərlə bağlı müzakirələr aparması barədə razılıq əldə olunmuş və növbəti belə toplantının AMİP qərargahında bizim təşkilatçılığımızla keçirilməsi qərara alınmışdı”, deyən müxalifət partiyasının sədri əlavə edib ki, nəzərdə tutulan toplantıda “Pandemiya dövründə verilmiş qərarlar, həyata keçirilən işlər və bundan sonrakı dövr üçün atılmalı olan addımlar” mövzusunda fikir mübadiləsi aparılacaq.

Arzuxan Əlizadə: “Dövlət

qeydiyyatından keçmiş siyasi partiyaların iştirakı ilə daha geniş tərkibli tədbirlərin keçiriləcəyi istisna olunmur”

A.Əlizadə yığılacaq partiyaların sayı ilə bağlı fikirlərini də açıqlayıb və toplantının tələb olunan qanunlar qarşılığında həyata keçiriləcəyini bildirib: “Nazirlər Kabineti yanında Operativ Qərargah tərəfindən verilmiş qərara müvafiq olaraq toplantıların 10 nəfərdən çox olmaması şərti ilə keçirilməsi tələbi nəzərə alınacaqdır. Lakin gələcəkdə təbii ki, ölkədə rəsmi dövlət qeydiyyatından keçmiş siyasi partiyaların iştirakı ilə daha geniş tərkibli tədbirlərin keçiriləcəyi istisna olunmur”.

Maraqlı məqamlardan biri də budur ki, AMİP sədri rəhbəri olduğu partiyanın bütövlükdə təşəbbüsü ələ almasını

da gizlətməyib və müxalifət düşərgəsində aparıcılıq funksiyasını tətbiq etmək marağında olduğunu gizlətməyib.

Ənənəvi, köhnə təfəkkürlü müxalifət siyasi arenadan bu kimi müxalifət partiyaları tərəfindən çıxış olunmaqdadır.

Lakin hər şeyə rəğmən, sağlam düşərgənin bu kimi toplantılarda iştirakı və müzakirələr apararaq ölkədə cərəyan edən proseslərə qoşulmaları siyasi arenada müsbət qiymətləndirilməsi olan bir haldır. Hər halda, qarağüruhçuluqdan, radikalıqdan, destruktivlikdən imtina edən siyasi müxalifətin konstruktivlik məqamında yer almaları bilavasitə yeni müxalifətin formalaşmasına da geniş şərait yarada bilər.

Başqa tərəfdən, ölkədəki dialoq mühitinin canlanması da belə qənaətə gəlməyə zəmin yaradır ki, artıq ənənəvi, köhnə təfəkkürlü müxalifət siyasi arenadan bu kimi müxalifət partiyaları tərəfindən çıxış olunmaqdadır.

Rövşən RƏSULOV

Bankomatdan pul çıxaran qadını soydular

Yasamal rayonu Şərifzadə küçəsi 69 ünvanında paytaxt sakini olan bir qadına qarşı soyğunçuluq edilib. Daxili İşlər Nazirliyindən SİA-ya verilən məlumata görə, naməlum şəxslər xanımın yaxınlaşdığı ona zor tətbiq etməklə elindən içərisində 450 manat olan çantasını alıblar. Zərərçəkən şəxs Yasamal Rayon Polis İdarəsinin 28-ci Polis Şöbəsinə şikayət edərək cinayəti törədənlərin tapılaraq məsuliyyətinə cəlb olunmasını xahiş edib.

Bölmə əməkdaşlarının həyata keçirdikləri əməliyyat-axtarış tədbirləri nəticəsində qeyd edilən hadisəni törətməkdə şübhəli bilinən paytaxt sakinləri əvvəllər məhkum olunmuş Ramil İsmayilov və Bəxtiyar Hacıyev tutularaq istintaqa təqdim olunublar. Saxlanılan şəxslər ifadələrində hadisə günü zərərçəkəni metronun “20 Yanvar” stansiyasının yaxınlığında bankomatlardan birindən pul çıxarkən gördüklərini və bundan sonra onu izləyərək qeyd edilən cinayəti törətdiklərini bildiriblər. Qeyd olunan faktlarla bağlı Yasamal Rayon Polis İdarəsində Cinayət Məcəlləsinin müvafiq maddələri ilə cinayət işi başlanılıb, istintaq tədbirləri davam etdirilir. Hazırda dəstə üzvlərinin digər analoji cinayətlərdə iştiraklarının olub-olmaması istintaq yolu ilə araşdırılır.

Ermənistanın Mülki aviasiya komitəsi Avropanın təhlükəsiz uçuşları agentliyinin (EASA) qara siyahısına salınıb. SİA ay-sor.am-a istinadən xəbər verir ki, bu barədə baş nazirin aviasiya məsələləri üzrə sabiq köməkçisi Akop Çaqaryan deyib.

“Mülki aviasiya komitəsinin utanmazlığı üzündən, həm də bu quruma qarşı olan etimadsızlıq bildirişlərindən sonra bütün erməni aviaşirkətləri Avropa İttifaqına uçuşlar etməkdən məhrum olunublar”, qeyd edən Çaqaryan əlavə edib ki, o baş nazir Nikol Paşinyana bununla bağlı müraciətlə yanaşı, təklif də verib ki, bu məsələsi texniki sahədən siyasi sahəyə keçirsin və problemi həll etsin...

QADAĞA: Erməni aviasiyasının Aİ ölkələrinə yolları bağlandı!

Çaqaryan: “Heç nə edilmədi, heç nə...”

“Baş nazirin müavini Tigran Avinyan isə parlamentə bəyan edib ki, problem yoxdur, bizdə nə olub ki, onu da itirək..?”, deyə bildiren Akop Çaqaryan əlavə edib ki, hələ ötən il gənc və sədaqətli aviatorlarla birgə fəaliyyət planı hazırlayaraq Mülki aviasiya komitəsinə və Ərazi-infrastruktur idarəetmə nazirliyinə təqdim ediblər, lakin heç nə edilmədi, heç nə...

“Baş verənlərə görə isə cavabdehlər uzun gözləməli olmayacaqlar”, deyə Çaqaryan sosial şəbəkədə yazıb.

“Past”: “Avropa aviaşirkətləri vakant yerləri tutacaqlar və bu Ermənistan aviasiyasının ölümü olacaq”

Ermənistanın “Past” qəzeti isə yazır ki, baş verənlər erməni

aviasiyasının həlakı deməkdir. Erməni nəşri qeyd edir ki, uzun müddətdir mülki aviasiyanın bəzi birçisi vəziyyəti ilə bağlı xəbərdarlıqlar edilirdi, lakin hakimiyyət heç bir tərpəniş, yaxud enerji sərf etmədilər, əksinə səs-küy yaradaraq problemin olmadığını

sırımağa çalışdılar: “Üstəlik, bu barədə kim danışdısa, onlar feyk və satellitlər, eləcə də digər mümkün və qeyri-mümkün vasitələrlə diskreditə olunurdular, baş nazirin aviasiya xətti üzrə müşaviri isə istefa verərək, problemlərin yaşandığını bəyan etdi”.

“Buyurun, artıq Avropa komissiyası Aİ üzrə uçuşların təhlükəsizliyi ilə bağlı siyahısını yeniləyib və orada Avropaya uçuşları qadağan olunmuş aviaşirkətlərin adları yazılıb, hansı ki, siyahıda Ermənistanın da adı var”. “Past” daha sonra yazır ki, aviasiya üzrə ekspertlərin sözlərinə görə, bu rüsvayçı fəaliyyət son iki ildə mövcud fəaliyyətsizliyin nəticəsidir: “Növbəti seriyada o olacaq ki, Avropa aviaşirkətləri vakant yerləri tutacaqlar və bu Ermənistan aviasiyasının ölümü olacaq. Arqumentlər və çıxış yolu tapmaq cəhdləri isə artıq mənasızdır. İndi top hakimiyyətdədir və Avropa komissiyası ilə gələcəkdə necə işləmək, vəziyyəti düzəltmək imkanlarını axtarmaq da onların boynundadır, halbuki bu məsələnin özü də kifayət qədər çətin-dir”.

Rövşən

Paşinyanın virusa yoluxma xəbərləri özünün “mətbəx uydurması”dır

“Paşinyanın koronavirusa yoluxub yoluxmadığını qəti sübut etmək mümkün olmasa da, onun yoluxma məsələsindən siyasi məqsədlərlə istifadə etmək niyyətində olduğunu göstərən əlamətlər var. Hələ az əvvəl onun Azərbaycanın işğal edilmiş torpaqlarında guya koronavirus testindən neqativ çıxdığı bəyanatından sonra virusa yoluxduğu barədə təzə xəbər xeyli şübhə çəkir. Hazırda Ermənistandakı daxili vəziyyət, Paşinyanın özünün siyasi durumu və Paşinyanın iki illik siyasəti nəticəsində ölkənin dünyadakı itirilmiş mövqeləri baş nazirin yoluxması xəbərlərinin arxasında siyasi niyyətlərin olduğunu deməyə əsas verir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında “Bakı Xəbər” qəzetinin baş redaktoru, siyasi şərhçi Aydın Quliyev deyib.

Onun sözlərinə görə, sanki Paşinyan indiki əlverişsiz daxili və xarici siyasi vəziyyətdən virusa

yoluxma görüntüsü ilə çıxmağa və öz düşünyü şəraiti manipulyasiya etmək istəyir: “Ümumən erməni et-

nosunun genetikasında özünü yazıq və çarəsiz durumda göstərərək bunu siyasi manevr imkanına çə-

virmək üsulunun olduğunu bilirik və ermənilər tarixən bu üsuldən çox faydalanıblar. Görünür ümumi erməniçiliyə xas olan bu “taktik qabiliyyət” Paşinyanda daha qabarıqdı. Paşinyanın virusa yoluxma məsələsini siyasi vasitəyə çevirmək ehtiyacları nələrdən irəli gələ bilər? Əvvəla, onun öl-kəsində koronavirusa qarşı aparılan işlərin nəticəsizliyi onu daha pis duruma salıb. Onsuz da iki il əvvəl xalqa verdiyi sosial-iqtisadi vədləri icra edə bilmədiyi üçün yetərincə hörmətdən düşüb. Bu yandan da koronavirusla mübarizə uğursuzluğu onun vəziyyətini daha da ağırlaşdırıb. Hətta bir neçə həftə əvvəl ölkəsində koronavirusun yayılma riskinə görə qonşu Gürcüstanı belə qınamaq vəhdləri özünə yer aldı. Hazırda Ermənistanın hər milyon əhali hesabı ilə yoluxma sayına görə dünyada 6-cı yerdə olması məhz Paşinyanın “xidməti” sayıla bilər”.

A.Quliyev qeyd edib ki, Dağlıq Qarabağ siyasəti Ermənistana nəinki heç bir uğur gətirmədi, hətta Baş nazir özünün ziddiyyətli tezisləri ilə Ermənistanın dünyada sülh istəməyən və danışıqlardan qaçan ölkə imicini qəti formalaşdırdı: “Rusiya kimi strateji müttəfiqlə uğursuz siyasətlər onun vəziyyətini daha da çətinləşdirdi. İş ora çatdı ki, hətta Putin onun qaz qiymətini aşağı salmaq barədə xahişini açıq yerə saldı və elə cavab verdi ki, rəsmi Kremlin ona arzuolunmaz hakimiyyət sahibi kimi baxdığına şübhə yeri qalmadı. Avropa ilə si-

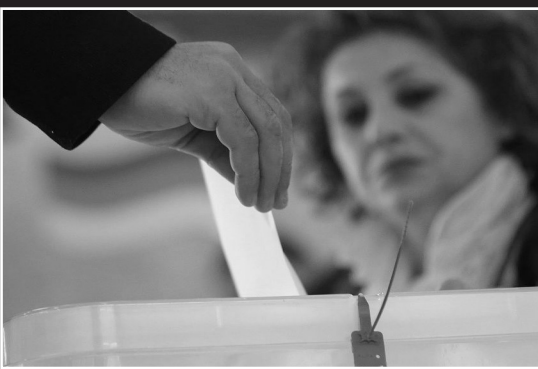

satın uğursuzluqları da göz qabağındadır. Hətta erməni aviakompaniyalarına Avropa məkanında uçuşlara məhdudiyyət qoyulursa və kredit xahişləri yerinə yetmirsə, bu artıq Paşinyana belli münasibətin göstəricisidir. Nəhayət, bu da faktıdır ki, Paşinyan ölkədə koronavirusla mübarizədə zəifliyini faktiki etiraf edərək dünya dövlətlərindən acizane şəkildə yardım istədi. Halbuki onunla qonşu Azərbaycan xaricdən yardım istəyən 150 ölkədən biri olmadı və əksinə, Przdident Əliyevin dediyi kimi 30 ölkəyə yardım edir. Paşinyan üçün öldürücü ifşa effektivə malik bu fakt erməni cəmiyyətinə yaxşı məlumdur. Deyilənlər belə qənaətə əsas verir ki, Paşinyanın virusa yoluxma xəbərləri özünün “mətbəx uydurması” ola bilər. Paşinyan bu “tryukka” hər tərəfdən məruz qaldığı sıxıntıları dəf etmək üçün heç olmasa erməni cəmiyyətinin gözündə dayaqlarının sonadək itirilməsinin qarşısını almaq istəyir. Guya “fədekər” dövlət rəhbəri olduğunu sübut etmək istəyir. Paşinyan öz gediləri ilə erməni cəmiyyətinin “mərhəmət hissiyatına” oynaya bilər”.

Ermənistanda referendum ləğv edilir

Ermənistan parlamenti iyunun 3-də “Referendum haqqında” qanuna dəyişikliklər layihəsini ikinci, yekun oxunuşunda qəbul edib. SİA-nın məlumatına görə, xəbəri Ermənistan KİV-i yayıb. Qanun layihəsinin lehinə 82, əleyhinə isə 17 deputat səs verib. Bu, Konstitusiyaya dəyişikliklə bağlı referendumun ləğv edilməsinə hüquqi şərait yaradacaq.

Qeyd edək ki, aprelin 5-də Ermənistanda Konstitusiyaya Məhkəməsinin əvvəlki hakimiyyətdən qalan hakimlərin səlahiyyətlərinin dayandırılması ilə bağlı mövcud Əsas Qanuna dəyişiklik edilməsi üçün referendumun keçirilməsi planlaşdırılmışdı. Ümumxalq səsverməsinə çıxarılacaq layihə hakimlərə 70 yaşadək, hər birində 6 il müddətinə 2 dəfə Konstitusiyaya Məhkəməsinə üzv seçilmək hüququ veriləcək. Ancaq ko-

ronavirusla bağlı yaranmış vəziyyət referendumun qeyri-müəyyən müddətə təxirə salınmasına səbəb olub.

Mütəxəssislər hesab edir ki, Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan referendumda məğlub olacağından ehtiyatlanaraq pandemiya ilə bağlı yaranmış vəziyyəti əsas götürüb, məsələni parlamentdə

həll etməyə üstünlük verib. Bir müddət əvvəl hökumət bildirib ki, Konstitusiyaya Məhkəməsi ilə bağlı yaranmış vəziyyətə dair qərar pandemiya başa çatanaqədək, referendum yolu ilə deyil, parlamentdə qəbul ediləcək. Qeyd edək ki, Ermənistan parlamenti 132 deputatdan ibarətdir. Onların 88-i hakimiyyəti, 44-ü müxalifəti təmsil edir.

“Sosial şəbəkələrin daha çox mənfi tərəfləri var”

Sosial şəbəkələrin nəzarətə götürülməsi ilə bağlı dünyanın əksər ölkələri çağırışla çıxış edir, hətta bəzi dövlət başçıları artıq bununla bağlı sərəncamda imzalayıblar. Təəcübüldür ki, Azərbaycan müxalifətinin radikal qanadı bununla bağlı hay-küy salıb, yeri gəldi, gəlmədi açıqlamalar, bəyanatlar verirlər. Sual yaranır, onların narahatçılığını nə ilə izah etmək olar?

Prezident Yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının üzvü, Sağlam İnkişaf və Maarifləndirmə İctimai Birliyinin sədri Anar Xəlilov “Səs” qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, bu gün dünyada sosial şəbəkələr özünün müsbət tərəfi ilə yanaşı eyni zamanda mənfi tərəflərini də göstərməyə başlamışdı: “Xüsusən də sosial şəbəkələr vasitəsilə terror, kriminal, dini cərəyanlar, millətçi ekstremizm, siyasi cinayətlər və s. bu kimi qeyri leqal əməllərə xidmət edən qruplar öz istəklərini geniş surətdə mənəssiz həyata keçirməyə çalışırlar. Məhz bu əməllərə qarşı dünyanın əksər ölkələrində artıq sosial şəbəkələrə nəzarətlə bağlı çağırışlar eşidirlər. Hesab edirəm ki, haqlı çağırışlardır. Bu gün virtual dünya artıq həyatımızın əsas predmetinə çevrilib və real həyatımızla paralellik təşkil edir. Əgər real həyatı-

mızda yuxarıda saydığımız əməllər cinayət hesab olunsay və qanunlarla buna qarşı ölçü götürülsə niyə bu virtual aləmdə də olmalıdır? Əslində bu gün həmin cinayətlər virtual aləmə də şamil olunur. Lakin bu real həyatda mövcud nəzarət qədər deyildi. Hesab edirəm ki, gələcəkdə virtual aləmə də nəzarət edəcək xüsusi xidmət orqanları yaradılacaqdır. O ki, qaldı bizim “müxalifət generallarına” hansı ki, artıq başlayıblar buna qarşı hay-küy salmağa onlarla məsələ aydındır. Baxın oturlublar evdə heç bir iş görmürlər, üzərilərində işləmirlər, maliyyələri gəlir, təminatları var oturlurlar şəhərdən axşama qədər sosial şəbəkələrdə xaricdəki hadisələrinin yaratdıqları virtual TV-də başlayırlar qara yaxdı, dedi-qodu, boş-boş analizlər və s. danışmağa. Artıq o qədər buna aludə olublar ki, öz-

lərini virtual hökumət hiss edirlər”.

A.Xəlilovun sözlərinə görə, müxalifətə elə gəlir ki, hamı bunlara inanır və arxalarında minlərlə insan var: “Reallıqda isə özlərinin yaratdığı trolları əksəriyyəti. Söyüş kompaniyası apararaq baxış sayı artıraraq maliyyə vəsaiti əldə etmək mübarizə deyil. Təbii ki, bilirlər ki, sosial şəbəkələrdə nəzarət mexanizmi yaradılsay və beynəlxalq müqavilələr imzalanarsa söyüş kompaniyası apararaq, dövlətçiliyə qarşı çağırışlar səsləndirən şəxsləri cinayət məsuliyyəti gözləyəcək. Ona görə də indidən hay-küy qoparaq özlərinin söyüş kompaniyasını demokratik mübarizə adlandıraraq bu olarsa demokratiyaya, fikir azadlığına qarşı bir qəsd kimi qələmə verməyə çalışırlar. Ümumən isə sosial şəbəkələrə nəzarət olunması qeyd etdiyim kimi əsas bu gün dünya üçün təhlükə yaradan terrorizm, dini ekstremizmə nəzarət üçün yaradılır və bu çox vacibdir. Mən bir məsələni də başa düşürəm əgər sosial şəbəkələrdə bu gün insan alverinin təşkilatçıları çox geniş şəbəkə yaradaraq fəaliyyət göstərsə və buna qarşı da mübarizə üçün nəzarət mexanizmi yaradılmasaydı bundan niyə müxalifət narahat olmalıdır ki?”.

Gülyana

234 il sonra da ABŞ dəyişmədi

İnsan hüquq və azadlıqlarının təminatı hər bir dövlətin və hakimiyyətlərin ən mühüm prinsipidir. İnsan şəxsiyyətinin toxunulmazlığı, sağlamlığının və təhlükəsizliyinin qorunması, humanizm və insanpərvərlik prinsipləri dövlətlərin başlıca mahiyyətini təşkil etməlidir. Birmənalı şəkildə demək olar ki, Azərbaycanda insan hüquq və azadlıqları ən yüksək səviyyədə təmin olunmaqdadır. Hüquqi, demokratik dövlət quruculuğuna sədaqətli olan ölkəmiz insanların daha sağlam, təhlükəsiz yaşaması, sosial iqtisadi cəhətdən təmin olunması üçün lazım olan bütün işləri görməkdədir. Məhz bu mütərəqqi addımlarına və xeyirli, gərəklili işlərinə görə dünyanın nüfuzlu demokratik təsisatları, tanınmış qurumları Azərbaycanın nümunəvi addımlarını yüksək dəyərləndirib, qiymətləndirirlər. Amma razılaşmaq ki, zəruri hesab olunan prinsiplərə

ridan aşağı baxırlar, bəzən onları söyüb, təhqir etməkdən də çəkinmirlər. Qara dərililərin öldürülməsi də, bəzən adı hala çevrilir. Bir qədər əvvəl Nyu-York şəhərindən 18 yaşlı Maykl Braun və Klivlend ştatından 12 yaşlı qara dərilili uşağın polis tərəfindən güllənərək öldürülməsini buna misal ola bilər. Ən diqqət çəkən məqam ondan ibarətdir ki, qara dərilili uşaqları öldürən polislərə gözün üstə qaşın var deyən olmadı. Qatil polislər məhkəmə qərarı ilə azadlığa buraxıldılar. Məhkəmənin qərarına etiraz olaraq ölkənin iri şəhərlərində aksiyalar keçirilsə də, yenə də uduzan və əzilən qaradərili insanlar oldu. Polis 100-ə yaxın qaradərili həbs etdi, onlardan 50 nəfəri ictimai asayiş pozma və xuliqanlıq maddələri ilə müxtəlif müddətlərə azadlıqdan məhrum olundular.

2016-cı ilin iyulunda Nyu-York şəhər sakini Erik Qarner adlı qara dərilili öldürən po-

heç də, əksər dövlətlər tam şəkildə əməl etmirlər. Əməl etmədikləri halda başqalarını qınayırlar, bəzən hədələyici, ultimativ xarakterli bəyanatlarla, hesabatlarla da çıxış edirlər. Bu bizlərdə deyildiyi, “öz gözündə tiri görmür, başqasının gözündə tükü seçir” el məsələsinə bənzəyir. Elə Amerika Birləşmiş Ştatlarında hazırda baş verən qarşıdurmalara, kaos və anarxiyaya rəsmi Vaşinqtonun özünə məxsus formada don geyindirib, münasibət bildirməsi deyilənlərə əsaslı misal ola bilər.

Tramp hakimiyyəti Nyu-York, Vaşinqton və digər şəhərlərdə Minnesota ştatının Minneapolis şəhərində Corc Floyd adlı qaradərili vətəndaşın polis tərəfindən boğularaq öldürülməsinə qarşı keçirilən etiraz aksiyalarını polislin zorakılıqla yatırmağa çalışmasına haqq qazandırması heç də başa düşülən deyil. Hətta ölkə prezidenti Donald Tramp etirazçılara qarşı daha sərt və amansız tədbirlərin görülməsi çağırışları ilə çıxış etməkdədir. Ötən şənbə günü ABŞ - in paytaxtı Vaşinqtonda “Hamı üçün Ədalət” şüarı altında keçirilən yürüşdə iştirak edən minlərlə insan Corc Floyd adlı qaradərili qırıq ayrı seçkilərin qurbanı olduğunu bildirmişlər. Bu isə onu deməyə əsas verir ki, 4 iyul 1776-cı ildə İngiltərənin aslıqından azad olunub, müstəqilliyini elan etdiyi gündən ABŞ-da insanların rəngi məsələsi ölkəni xaos və qarşıdurma girdabına sürükləyən ən ağır problemlərdən bir olaraq qalmaqdadır. Baxmayaraq ki, uzaq hədəfləri düşünən və bu hədəflər uğrunda mübarizə apararaq senator və kongresmenlər ölkədə irqi ayrı seçkilərin olmadığını görüntüsünü yaratmaq üçün aldadıcı manevrlər edirlər.

Barak Obamanın qaradərili irqin nümayəndəsi olaraq prezident seçilməsi də, nəzərdə tutulan, ancaq uğursuzluqla nəticələnən manevrlərdəndir. Çünki, B.Obamanın prezidentliyi dövründə 250 dəfə irqi zəmində qarşıdurma yaşanmışdır. Yəni, bu bir fakta çevrilir ki, ağlar bir növ qara dərililərə yuxa-

lis zabitlərinin əməllərinə isə ölkənin Senatı haqq qazandırdı. Yenə də etiraz aksiyaları keçirildi, ancaq nəticəsi olmadı. Eyni yanaşma Corc Floyd adlı qara dərilinin öldürülməsindən sonrada yaşanıb. Belə ki, Corc Floyd öldürülsə də, cinayəti törədən polisler işdən çıxarılmaqla canlarını qurtarıblar.

Ümumiyyətlə, ABŞ-da bütün sahələrdə qara dərilili insanların ağ dərilili insanlardan hüquqlarının təmin olunması baxımından aşağı olması açıq şəkildə müşahidə olunur. Dövlət və özəl təşkilatlarda işləyənlər arasında ağ dərililər üstünlük təşkil edirlər. Bu barədə 2002-ci ildə Çikaqo Universitetinin apardığı araşdırmaya görə, Amerikada işəgötürənlər ağdərililərə nisbətən qaradərillərin müraciətinə 50 faiz az baxırlar. Beynəlxalq İnsan Haqları Təşkilatının hesabatına görə isə, ABŞ-da 2 milyondan artıq Afrika əsilli qaradərili seçkidə iştirak hüququndan məhrumdur. Araşdırmalar təsdiq edir ki, qaradərili əhəlinin hər 13 nəfərdən birinin seçmək hüququ yoxdur. Bu acınacaqlı vəziyyət idə getdikcə qara dərilili insanların ziyanına daha da təkmilləşməkdədir. Bu isə, analitiklərin də qeyd etdiyi kimi, ABŞ-ı uçuruma sürükləməkdədir.

Artıq məlumatlar yayılmaqdadır ki, Minneapolisdə qara dərilinin öldürülməsinə etiraz olaraq “Black Lives Matter” hərəkatının tərəfdarları ölkənin 150 şəhərində aksiyalara başlayıblar. İkinci mərhələdə dinc şəkildə başlayan etiraz mitinqi daha sonra iğtişaclara və qarşıdurmalara çevrilib. Polislə qarşıdurma nəticəsində 100-dən çox insanın yaralandığı və 11 nəfərin öldüyü bildirilir. Belə ki, ABŞ üçün bu günlər ölüm, qalım məsələsi ola bilər. Hələdici, sınaq olması da ehtimal olunur. Nəzərə almaq lazımdır ki, ABŞ-ın müstəqillik bəyannaməsinin elan olunduğu tarixi gün yaxınlaşmaqdadır. Sual yaranır, ABŞ o günü qeyd edə biləcəkmi? Təbii ki, bunu zaman göstərəcək.

i.ƏLİYEV

Xaçmazda ölümle nəticələnən yol qəzası baş verib

İyunun 3-də Xaçmaz şəhərində ölümle nəticələnən yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. AZƏRTAC-ın bölgə müxbiri xəbər verir ki, qəza şəhərin Atatürk küçəsində qeydə alınıb. Xaçmaz rayon sakini, 1966-cı il təvəllüdlü Əli Bəşirova idarə etdiyi “Mercedes” markalı yük maşını ilə 1965-ci il təvəllüdlü Ələsgərova Xanım Ələnur qızını vurub. Qadın aldığı xəsarətlərdən ölüb. Hadisəni törətməkdə şübhəli bilinən sürücü saxlanılıb. Faktla bağlı Xaçmaz rayon Polis Şöbəsinə araşdırmalar davam etdirilir.

Prokurorluqda daha bir tikinti şirkətinin təsisçiləri barədə cinayət işi başlanıb

“Konstra” Mənzil Tikinti Kooperativinin təsisçilərinin qanunsuz hərəkətləri barədə Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə daxil olmuş müraciətlər araşdırılıb. Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, aparılmış araşdırmalarla “Orxan TİT” MMC-nin (hazırda “Şəhər İncisi Yaşayış Kompleksi”) sifarişçisi olduğu Bakı şəhəri Nərimanov rayonu Möhsün Sənanı küçəsi 13/15 ünvanında tikilməkdə olan çoxmərtəbəli yaşayış binasındakı 143 mənzil və 345 kvadratmetr qeyri-yaşayış sahəsi, eyni zamanda, 13 qaraajın podratçı “Konstra” MTK-nin təsisçiləri tərəfindən satış hüquqları olmadığı halda vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə edib rəsmi sənədlərə bilə-bilə yalan məlumatlar daxil etməklə ayrı-ayrı şəxslərə qanunsuz sataraq əldə olunmuş pul vəsaitini dələduzluq yolu ilə ələ keçirmələrinə əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

Faktla bağlı Cinayət Məcəlləsinin 178.3.2-ci (külli miqdarda ziyan vurmaqla dələduzluq), 308.1-ci (vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) və 313-cü (vəzifə saxtakarlığı) maddələri ilə cinayət işi başlanıb. Hazırda cinayət işi üzrə qeyd olunan qanunsuz halların hər-tərəfli araşdırılmaqla təqsirli şəxslərin və qanuni mənafeləri pozulmuş vətəndaşların dairesinin tam müəyyənləşdirilməsi, habelə vurulmuş ziyanın ödəndirilməsi istiqamətində Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsində zəruri istintaq-əməliyyat tədbirləri davam etdirilir.

Son vaxtlara qədər Axalkələk rayonunda 18 kolxoz və 24 sovxoz, Ninotsmindada isə 24 kolxoz və 5 sovxoz var idi. 1985-1987-ci illərdə Cavaxetiya-da istehsal olunan kolxoz və sovxozların məhsulu belə görünürdü: bitkiçilik məhsullarının payı 30%-i, heyvandarlığın payı 70%-i, onların arasında iri buynuzlu mal-qaranın payı isə 60%-dən çox idi. 1990-cı ildə Cavaxetiya-da cəmi 82489 (Ninotsmindada - 40342, Axalkələkdə - 42147) baş iribuyuzlu mal-qara olmuş, bunlardan isə 34939 başı (Ninotsmindada - 16915, Axalkələkdə - 18024) inək olmaqla 42.3 faizi təşkil etmişlər.

1986-cı ildə 1976-cı ilə müqayisədə Axalkələk rayonundakı ictimai təsərrüfatlarda süd istehsalının, canlı çəkinin artırılması müvafiq olaraq 24,0 və 43,8 faiz, Ninotsmindada rayonunda isə 39,7 və 49,4 faiz təşkil etmişdir.

1976-1986-cı illərdə ot istehsalı işində iribuyuzlu mal-qaranın xüsusi çəkisi 68,2-dən 71,8 faizə qədər yüksəlmişdir. Kolxozlardakı bir ineyin orta sağımı 2400 kq-a qədər, sovxozlarda isə - 2000 kiloqram olduğu halda qabaqcıl kolxozlarda bu göstərici 3000-3300 kiloqrama çatmışdır. Bu dövrdə 100 inəkdən 76-80-ə qədər buzov artımı müşahidə olunmuşdur. Yuxarıda qeyd olunan məlumatlar göstərir ki, Cavaxetiya-da ot və süd istehsalı sahəsində artım üçün böyük imkanlar var.

Professor O. Maqlaperidzenin hesablamalarına görə, mövcud ehtiyatlardan lazımı qaydada istifadə edilməsi əsasında ictimai təsərrüfatlarda süd istehsalı 2005-ci ilə qədər iki dəfə artacaq, canlı çəkisinin artırılması isə 1,5 dəfə artacaq.

Sovet ittifaqı dağılandıqdan sonra bütün Gürcüstanda və Cavaxetiya-da çoxlu ictimai təsərrüfatlar lənətilmiş və məhv edilmişdir. Ermənistan böyük miqdarda iribuyuzlu mal-qara gətirilmişdir. Bütün bunlar isə Cavaxetiya əhalisinin sosial problemlərini daha da çətinləşdirmişdir. Cavaxetiya-da sosial infrastrukturun inkişafına böyük diqqət göstərilməlidir. Bizə məlum olan siyasi hallara görə onsuz da zəif olan infrastruktur dağılmış vəziyyətdədir. 1990-cı ilə qədər Ninotsmindada rayonunda 91 ticarət obyekti olmuşdur. 39 məktəblərdə 5547 uşaq təhsil almış, 32 kəndin rayonlararası rabitəsinin sayı isə yalnız 12 olmuşdur.

Axalkələk rayonunda cəmi 227 ticarət obyekti olmuşdur. Rayonun 64 məktəbində 2079 uşaq oxuyurdu, bu məktəblərdən 9-u gürcü məktəblərindən ibarət idi harda ki 500 şagird təhsil alırdı. Rayonun yalnız üç kəndindəki 30 xəstəxana yerinin hər birində xəstəxanalar (Alastani, Baraleti, Sulda) var. Kiçik istehsal müəssisələrinin və məişət obyektlərinin sayı 36 olmuşdur. Rayonlararası avtomobil rabitəsi 63 kəndin 51-də olmamışdır. Telefon rabitəsi isə 16 kənddə olmamışdır. Axalkələk rayonunda rayonlararası kənd yollarının uzunluğu 273 kilometrə ibarətdir ki onların arasında da 256 kilometr uzunluğu olan yol möhkəmdir, bununla yanaşı isə torpaq yollarının uzunluğu 4,4 km, asfalt yollarının uzunluğu isə 12,6 kilometrdir.

Kəndlərdə ticarət və məişət xidməti məntəqələri fəaliyyət göstərmir.

Ermənistanın nə təbii sərvəti nə də ki dəniz yolu yoxdur. O, faktiki olaraq "blokada" halındadır. Nəzərə alsaq ki, lazımı xammal, enerji resursları, məhsullar, sənaye malları Rusiyadan alınır və bu yükü həyata keçirmək üçün də yeganə yol Gürcüstandır, onda Ermənistanın Gürcüstandakı bu cür

maragı aydın olur. Erməni kapitalı Gürcüstanda daxil olmağa çalışaraq özəl mülkləri satın almağa çalışır. Amerikada yaşayan ermənilərin Poti limanının səhmdarlığı ilə əlaqədar fəallığı buna əyani şəkildə sübutdur. Hələ Sovet İttifaqı dövründə ermənilərin bir qismi Moskvada yüksək vəzifələrdə

olmuş, Batuminin onlara verilmiş məsələsini dəfələrlə qaldırmışlar. Ermənilərin işgüzar dairələri Axalkələk - Batumi dəmir yolunu və s. ələ keçirməyə çalışırlar. Qeyd etmək lazımdır ki, 1997-ci ilin noyabrında Gürcüstanda səfərdə olan Ermənistanın sabiq baş naziri daha sonra isə prezidenti olmuş Robert Koçaryan fikrini bu cür ifadə etmişdir: "Ermənistan dənizə çıxışının olmasında maraqlıdır. Bu, Ermənistan üçün Avropaya yol açır, ona görə də biz bütün imkanları araşdıracağıq, onların arasında isə həm bərə dəmir yolu həm də avtomobil yolları var..."

Gürcüstanın kütləvi informasiya vasitələri, məsələn, İlya Çavavadze, Akakiya Tsereteli, Vaja Pşavela, Yakoba Qoqebaşvili, Arçila Corcadze, İvane Cavaxişvili, Pavle İnqorokva, Gerontiya Kikodze və s. gürcülərin əleyhinə olan Şaxatunyan, Ter-Abramyan, Naxapetyan, Eritsov, Artsrun, Vermışov, Babaxanyan və s. kimilərinə qarşı prinsipial mövqe tutmalıdır.

Belə bir məqamda prinsipsizlik və əsassız güzəştlər xəyanət sayılır, xüsusən də Gürcüstanın milləti qarşısında böyük bir cinayətdir. Bu cür siyasət erməni ultrasiyasetçilərinin gürcülərin əleyhinə yönəlmiş fəallığına da daha çox kömək edir, Gürcüstan və Ermənistanın isə mehriban qonşuluq münasibətlərinə ciddi ziyan vurur.

Təəssüflər olsun ki bu gündə kilşə və "elmi xadimlər" tərəfindən gürcülərə qarşı nifrət və əsassız ərazi iddiaları, Gürcüstanın tarixinin və mədəniyyətinin saxtalaşdırılması hökm sürməkdədir. Belə bir mərhələdə isə biz əfvəz şəkildə bu cür şeytani xislətli siyasi qüvvələri ifşa etməliyik. Xaricdə yaşayan alim M. Sarkisyan fikrini bu cür qeyd etmişdir: "Əsl erməni və əsl gürcü anlaşılmalıdır ki, "xalqın xatirəsi yalnız tarixi hekayələrlə və sənədlərlə məhdudlaşmır." Xatirə əsrlərlə və minilliklərlə ötürülür. Bu isə erməni və gürcü xalqlarının dostluğunun heç vaxt ləkələnməməsinin sübutudur".

Yeni nəslin yetişdirilməsi üçün çox əhəmiyyətli olan qədim erməni əlyazmaları eləcə də Kartlidəki həyat, millətlərimizin həyat və mübarizəsinin əsl sənədi və təsdiqi-

dir.

Tarix insana necə dostluq etməyi öyrədir, eləcə də onu göstərir ki ən dəhşətli dəqiqələrdə belə xarici işğalçılara qarşı mübarizənin ən güclü silahı bizim dostluğumuz olmuşdur.

Hazırda isə biz gürcü və erməni xalqlarının ənənəvi dostluğunu və mehriban qonşuluq münasibətlərini daha da inkişaf etdirmək və möhkəmlətmək üçün hər şeyi etməliyik. Ermənilərin ayrı-ayrı şovinist qrupları isə heç vaxt gürcü torpaqları və gürcü mədəniyyəti ilə bağlı əsassız iddialarını irəli sürməməlidirlər.

Belə bir nəticəyə gəlmək olar ki Gürcüstanda ilk növbədə yerli mətbuat orqanları artırılmalı və aktiv şəkildə ermənilərin əleyhinə fəaliyyət göstərməlidirlər. Cavaxetiya-da əhalinin maarifləndirilməsi üçün dövlət tərəfindən televiziya-da mütəmadi olaraq gürcü dili dərslərinə dair verilişlər təqdim olunmalıdır. Əhalinin tələbinə əsasən məktəblər ixtisaslı gürcü dili müəllimləri ilə təmin edilməlidir. Uşaqlara şüaraltı olaraq erməni ideologiyasının təlqin edilməməsinə görə gürcü əsilli uşaqlar üçün Axalkələkdə ayrıca uşaq bağçaları açılmalıdır. Gürcülərin sosial və maddi vəziyyəti yaxşılaşdırılmalıdır. Axalkələkdəki Rusiya hərbi bazasının qarşısının alınması

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KIVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

Gürcüstanın Axalkələk bölgəsində erməni problemi

dəki İrəvan dövlət universitetinin, gürcüləri alçaltmağa və Gürcüstanın tarixini saxtalaşdırmaqla bu əraziləri Ermənistanın adına çıxarmağa çalışan erməni professorlarının və alimlərinin tənqidatçı fəaliyyətləri ifşa olunmalıdır.

Gürcüstanın Samtsxe-Cavaxetiyanın integrasiyası prosesi sürətləndirilir. Lakin Samtsxe-Cavaxetiya-da qeyri-gürcü əhalisi, xüsusən ermənilər dövlət dili olan gürcü dilini öyrənmək istəmirlər. Əksinə erməni dilinə bölgədə ünsiyyət vasitəsi statusu verilməsini istəyirlər. Ona görə də Gürcü dilini dövlət dili kimi öyrənmək məqsədi ilə televiziya vasitəsilə mütəmadi olaraq gürcü dili dərsləri verilməlidir, gürcü dilinin öyrənilməsi üçün dövlət kursları təşkil edilməli və bu baxımdan xüsusi proqram hazırlanmalıdır. Məktəbi gürcü dilinin ixtisaslı müəllimləri ilə təmin etmək gürcü əhalisinin tələbləri sırasındadır. Qeyri-gürcü məktəblərində gürcü dilinin öyrənilməsi birinci sinifdən başlanmalıdır. Gürcü dilinin mənimsənilməsi yalnız gürcülərin maraqlarına daxil deyil, bütün Gürcüstanın qeyri-gürcü əhalisi də bu məsələdə maraqlıdır. Bu məqsədlə Axalkələkdə "beynəlmiləl tərbiyə al-

mış" Xruşşovun təşəbbüsü ilə 50-ci illərin əvvəllərində ləğv edilmiş gürcü pedaqoji texnikumunu bərpa etmək lazımdır. Bu texnikumun məzunları təhsilini Tbilisi Dövlət Universitetinin Axalkələkdəki filialında davam etdirirlər. Bununla da region üçün gürcü dili müəllimlərinin hazırlanması problemi həll ediləcək. Məzunlar təhsilini Tbilisi Dövlət Universitetinin Axalkələk filialında da davam etdirə bilərlər.

Axalkələkdə gürcülərə məxsus uşaq bağçası yoxdur. Yalnız bir gürcü qrupu erməni uşaq bağçasına gedir ki nəticədə də onların erməniləşdirilməsi prosesi baş verir.

Gürcüstanın dövlət təhlükəsizliyi, o cümlədən xüsusi xidmət orqanları guya "xeyriyyə-təhsil fəallığı" ilə ört-basdır edilmiş qeyri-hökumət təşkilatlarının hərəkətlərini diqqətlə izləməlidirlər. Xalqlararası əvvəllər mövcud olan çoxxanlı mehriban qonşuluq münasibətləri və ənənələri qorunub saxlanılmalıdır və bərqərar olunmalıdır.

Vahid Ömərov
Fəlsəfə üzrə fəlsəfə
doktoru, dosent

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

4 iyun

İbrahimoviç yaşıl meydanlara “Yuventus”la oyunda dönəcək

“Milan”ın hücumçusu Zlatan İbrahimoviçin yaşıl meydanlara dönəcəyi tarix müəyyənlaşıb. Apasport.az saytının məlumatına görə, veteran forvard iyulun əvvəlindən kollektivlə birlikdə məşqlərə qoşulacaq.

Sağ topuğundan xəsarət aldığı üçün bir aylıq sıradan çıxdığı bildirən Zlatan hazırda fərdi məşqlərlə kifayətlənir. Həkimlər onun iyulun 7-də A seriyasının XXXI tur çərçivəsində “Yu-

ventus”la qarşılaşmaya yetişəcəyini düşünür.

Qeyd edək ki, koronavirus pandemiyası səbəbindən martda dayandırılan İtaliya A seriyası iyunun 20-də bərpa olunacaq. “Milan” məcburi fasilədən sonra ilk oyununu iyunun 22-də səfərdə “Leççe”yə qarşı keçirəcək.

Son səhifə

Sinoptiklər xəbərdarlıq edirlər...

Milli Hidrometeorologiya Xidmətinin məlumatına görə, bir neçə gün davam edən isti hava şəraitindən sonra iyunun 3-ü axşamdan 6-sı gündüzədək Bakıda və Abşeron yarımadasında şimal-qərb küləyinin sürətinin 15-18, arəbir 20-23 metr/saniyə olacağı, iyunun 4-də yarımadanın bəzi yerlərində isə arəbir saniyədə 25 metrədək güclənəcəyi gözlənilir. Bunun nəticəsində də havanın temperaturu ötən günlərlə müqayisədə 5°-dək enəcək.

Xidmətdən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, iyunun 4-də Azərbaycanın bəzi şimal və qərb rayonlarında, iyunun 5-i axşam və 6-da əksər rayonlarda şimşək çaxacağı, arəbir yağış yağacağı, ayrı-ayrı yerlərdə intensiv olacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Qərb küləyi əsəcək, sürəti 15-20 metr/saniyə olacaq, ayrı-ayrı yerlərdə arəbir 23-28 metr/saniyəyədək güclənəcək. Çaylarda sululuğun artacağı, Böyük və Kiçik Qafqazın bəzi dağ çaylarından qısamüddətli daşqın və sel keçəcəyi ehtimal olunur.

QORXUNC ARAŞDIRMA: “Planetimiz 6-cı kütləvi qırğının kandarındadır!”

Dünyada 6-cı kütləvi qırğın gözləniləndən daha sürətli baş verə bilər. Bununla bağlı Meksika Milli Muxtar Universitetinin elm adamları araşdırma aparıb.

Ekologiya professoru Gerardo Seballos Qonzalesin rəhbərlik etdiyi araşdırma nəticəsində 2001-2014-cü

illərdə 173 canlı növünün nəslinin tükəndiyi, bunun ehtimal olunan rəqəmlərdən 25 qat çox olduğu məlum olub. Professor bildirib ki, son 100 ildə 400-dən çox onurğalı növü yox olub. Halbuki bu yoxolma prosesi 10 min il ərzində olmalıdır. Bu nəticəyə səbəb kimi isə təbiətə antropogen təsir göstərilir.

Mütəxəssislər koronavirus pandemiyasını Çində vəhşi heyvan ticarəti və istehlakı ilə əlaqələndirirlər. Bildirilir ki, hökumət tərəfindən vəhşi heyvanların ticarətinə qadağa qoyulması kütləvi qırğınların və nəsil tükənmələrinin qarşısını ala bilər.

Araşdırma məqaləsi “Proceedings of the National Academy of Sciences” (PNAS) dərgisində nəşr olunub.

Qeyd edək ki, dünya tarixində hər biri heyvan, bitki və mikroorqanizm növlərinin 70-95%-ni məhv edən 5 kütləvi qırğın meydana gəlib. Ən yaxın keçmişdəki yoxolma hadisəsi 66 milyon il əvvəl dinosavrların nəslinin tükənməsi ilə nəticələnib. Bu qırğınlara asteroid toqquşması və böyük vulkan partlayışları kimi təbii fəlakətlər səbəb olub./publika.az

“Neftçi” daha bir futbolçusu ilə müqaviləni uzatdı

“Neftçi” daha bir futbolçusu ilə müqavilənin müddətini uzadıb. Paytaxt təmsilçisinin rəsmi saytıda yer alan məlumatda deyilir ki, qapıçı Kamran İbrahimovla sözləşmə daha 2 il artırılıb. 20 yaşlı qolkiper 2022-ci il mayın sonunadək “ağ-qaralar”da çıxış edəcək. Qeyd edək ki, bundan əvvəl Anton Krivotsyuk, Emin Mahmudov və Ömər Buludovun da müqaviləsi yenilənib.

Serdar Ortaç: “Son qərarım tək ölməkdir”

Son zamanlar şəxsi həyatı ilə tez-tez gündəmə gələn türkiyəli müğənni Serdar Ortaç verilişlərin birində verdiyi açıqlama ilə diqqət cəkib.

Türkiyə mətbuatı xəbər verir ki, sənətçi eşq həyatına son qoyduğunu bildirib:

“Artıq münasibət qurmaq istəmirəm. Son qərarım tək ölməkdir. Artıq qadına verəcək sakitliyim qalmayıb”. Bildirək ki, müğənni keçmiş həyat yoldaşı Xloe Luqndanandan boşandıqdan sonra qısa müddət həmkarı Seçil Gürle eşq yaşamışdı.

“Facebook”da yenilik: Köhnə yazıları gizlətmək mümkün olacaq

“Facebook” sosial şəbəkəsində köhnə yazıları gizlətmək mümkün olacaq. REN TV xəbər verir ki, bu barədə şirkətin saytıda məlumat verilib. İstifadəçilər köhnə qeydləri arxivləşdirə və ya silə bilərlər. Bundan əlavə, sosial şəbəkədə eyni anda bir neçə postun idarə olunması funksiyası işə salınıb. Müəyyən bir müddətdə dərc olunan və ya silinən istifadəçilərin qeyd olunduğu paylaşımaları birləşdirmək, sonra isə bağlayıb, silmək mümkündür.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs”in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.

“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADINFORM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600